iedzīvotājiem
anības centrā

STUNDU CIŅAS PIEVEIC
U VIENĪBU 1—0.

s daudz labprātāk aizbrauc pavisam
ām zemēm, nekā savās mājās starp
izciņā. Sevišķi tagad, kad pēckara
a nabadzīgāka par citām Eiropas val-
Spēles ārzemēs vīniešiem ir jauka se-
m no šiem braucieniem arī šo to vēr-
ir pārvest mājās. Kā reiz bija mūsu
nē? Interese par prezidenta Kārļa
a dāvāto un Kārļa Jurisona grezni
kausu auga gadu no gada. Tā bija
jauka velte Latvijas futbola sportam,
rmā fināla spēle Rīgas ASK laukumā
daudzus tūkstošus skatītāju. Sacer-
K un US. Ar 2—0 rezultātu uzvarēja
futbola „lauva" — RFK izlase. Stu-
gan mazliet arī nelaimējās. Vienus
RFK guva ar pretinieku „pašnāvību"
savos vārtos ievadīja Ābolinš, citādi
spēlētājs, kuru savā pirmajā vasarā
Latvijā boļševiki apcietināja. Latvijas
kauss katrā ziņā būtu izvērties par
zu notikumu mūsu sporta dzīvē,
. . Labāk jau tomēr nerunāt par to,
ms vairs nav . . . Arn. Sm.

jā sekmīgi startē latviešu pusvidēja
bokseris Legzdiņš. Pēdējā sacensībā
ā viņš 4 gājienos boksējās neizšķirti
li Grimbletonu. Savainotās rokas dēļ
nam gan neizdevās aizstāvēt pērn
apgabala meistara godu.

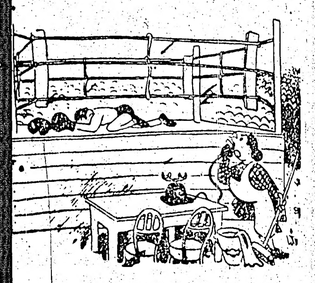

sporta nama apkalpotāja: „Hallo,
Sausmīgi: ringā guļ kāds vīrs."

Ar vistu sievai nedrīkst sist

, kā zināms, nevar šķirt laulību tikai
vien, ka precētie ļaudis lāga nesapro-
iemesla dēļ laiku pa laikam lasām
stos par visdīvainākiem apvainojumiem
ātie ļaudis vel viens otram virsū ASV
ās prāvās. Dāņu laikraksta „Poli-
īdzstrādniece Ņujorkā ilgāku laiku
nā gājusi uz laulību šķiršanas prāvām,
akstītu rakstu, kā šīs tiesas sēdes no-
aviem lasītājiem sniegsim tikai dažus
īgus izvilkumus, kas parāda, kā daži
sburdie apvainojumi iedarbojas un kā-
vispār vajadzīgi.
s vīrs iesita man pa galvu ar vistu."
tas var būt?" brīnās tiesnesis un var
ka viņš jau noskaņots labvēlīgi ne-
jai sievietei un gatavs piekrist viņas
laulību šķirt, bet viņš tomēr vil-
pagriežas pret vīru, kas ir labi ģēr-
īts, intelligenta izskata kungs. „Sāc-
jūs sitāt savai sievai pa galvu ar

spītīgi skatās uz tiesnesi, bet klusē.
esis: „Vai jūs sitāt savai sievai pa
r vistu?"
„Jā, saprotams!"
esis: „Kāpēc jūs to darījāt?"
„Es pārnācu mājās ar brīnišķīgu
et viņa atteicās to cept."
esis maina savus uzskatus, viņš tagad
procentīgi apsūdzētā vīra pusē: „Kā-
s, kundze, atteicāties vistu cept? Ja
rs pārnes mājās vistu, tad taču jūs
to sagatavot."
s zālē iestājas klusums, visi klausi-
sprindzināti gaida, kā sieva attaisnos
laipno rīcību. Bet viņa niknumā dzirk-
acīm atsaucas: „Viņš atnesa visu
divos naktīl!"
nu lieta gluži skaidra. Laulību šķir-
ar visām reizēm tiesa atzīst, ka pēc
24 vīrs nedrīkst sist sievai pa galvu
u.
šā prāvā tiesneša priekšā stāv liels,
strādnieks, viņa sastrādātās rokas
nokarājas gar sāniem, viņa seja ir kā
cirsta. Tiesnesis netiek ar viņu ne-
alā, bet priekšā ir vēl nebeidzama rinda
šķiršanas lietu.
ēc jūs katrā ziņā gribat šķirties?
u dzirdat, ka jūsu kundze atzīst jūs
ālu vīru."
tomēr gribu šķirties," saka vīrs.
esis: „Bet jūs pats tikko apgalvojāt,
t savu sievu un savus bērnus."
„Mīlēju — kādreiz mīlēju, tiesneša

esis: „Jūsu kundze nevēlas laulību
Viņa apgalvo, ka jūs esot nedzērājs,
gs, lielisks laulāts vīrs."
„Es domāju gan. Es mazgāju bērnu
. . ."
esis: „Tie gan būs bijuši arī jūsu
utiņi!"
„. . . devis bērniem pienu, sterilizē-
lītes, kungs, vairāk pudelīšu nekā pie
zvaigžņu, kungs, esmu berzis grīdas,
zeķes . . ."
esis: „Tādēļ jūs nevarat pieprasīt
šķiršanu, to visu jūs esat darījis
īgi . . ."
„. . . esmu stāvējis rindā . . ."
esis: „Tas arī nav iemesls, mums
kādreiz jāstāv rindā."
„O. K. Es arī pacietīgi stāvēju
ēc ziepēm un cukura, bet kad viņa
ēc darba aizsūtīja mani, lai es četras
stāvētu rindā pēc nailona zeķēm, tad,
man pietika!"
laulību šķira. „Politiken"

STARPTAUTISKAIS MEKLĒ-
S DIENESTS, AROLSENĀ,
MEKLĒ:

ngmani, 42 g. v., pēdējās ziņas no
Vladimiru Jurjevu, dz. 15. 7. 1890.
. z. no Liepājas; Jakobu Kaganu, dz.
. z. no Liepājas; Gindu Kaganu, dz.
Latvijā, p. z. no Liepājas; Helēnu
dz. 1900. Latvijā, p. z. no Rīgas; Leo
Kaseli, dz. 1902. Latvijā, p. z. no Rīgas
Kaseli, dz. 18. 3. 1902. Latvijā, p. z.
as; Michelu Kaseli, dz. 1940. Latvijā,
no Rīgas; Kārli Vilni Krūmiņu, dz.
p. z. no Rīgas; Haraldu Lanksu, dz.
1908, Mazirbē, p. z. no Ventspils;
zi, dz. 1890, Lubānā, p. z. no Frank-
t.; Jāni Martinsonu, dz. Latvijā; Jāni
dz. 6. 7. 1913., p. z. no Rīgas; Annu
dz. 18. 5. 1899., p. z. no Mīncheses;
Rogu, dz. 1925. Rīgā, p. z. no Vācijas;
Sachu, dz. 16. 3. 1928. Ķelnē, p. z. no
as; Zelmu Sekuli, dz. 22. 4. 1924., p. z.
chtesgādenas; Volfu Sceenu, dz. 1910.
. z. no Rīgas; Frici Telmani, dz. 1905.
ofā, p. z. no Rīgas.

APARĀTUS, filmas (arī Minox),
plates, piedāvā foto V. ZANTS,
ibingen, Friedrichstr. 13. (24)

LATVIA
Latvian Newspaper
Published under EUCOM Civil Affairs Division Authorisation Number UNDP 196. Publisher and Editor: Kārlis Rabācs, DP Camp Kleinkötz near Günzburg/D. Printer: „Schwäb. Volksbl." Günzburg/D., Bgm.-Landm.-Pl. 7. Circulation: 4000. Published three times weekly. Editorial office: Günzburg/Do. Dominikus-Zimmermann-Str. 2

LATVIJA
LATVIAN NEWSPAPER

Nr. 9 (233)
Otrdien, 1949. g. 25. janv.
Iznāk trīs reizes nedēļā. Izdevējs: Latviešu preses darbinieku sadarbības kopa; kopas vecākais M. Čulītis. Galvenais redaktors K. Rabācs (šobrīd darbā neatrodas); galv. redaktora vietn. M. Čulītis. Redaktori: L. Bērziņš, B. Kīselis, A. Liepa, H. Mindenbergs, A. Smits. Adrese: Günzburg-Do.; red.: Dominikus Zimmermannstr. 2 (tālr. 50); apg.: Marktpl. 25 (t. 84).

Ķīnas komūnisti nerunā, bet iet uz priekšu

Bēgļu plūdi kavē vēl straujāku nacionālā karaspēka atkāpsanos

Pekinga pec vienošanās par 13 punktiem nodota komūnistiem

Nacionālistu karaspēks pametis seno Ķīnas ķeizaru galvaspilsētu Pekingu, valdība ir ar mieru runāt par mieru, saskaņā ar komūnistu pavēstītajiem pamatnoteikumiem, un gaida komūnistu atbildi Nankingā, kas jau gandrīz atrodas artilerijas ugunī, bet līdz svētdienas naktij vēl nebija skaidrības par to, vai paši komūnisti vispār vairs vēlas runāt par mieru, jo viņu karapulki, strauji virzīdamies uz priekšu gar Tientsinas-Hupovas dzelzceļu, tuvojas Nankingai.

Pirmdien pusdienas laikā aģentūras ziņoja, ka Nankingā izplatījušās baumas par drīzu vispārēju nacionālā karaspēka kapitulāciju. Komūnisti bija vairs tikai 10 km no Nankingas, un visa pilsēta artilerijas ugunī.

Pēc Čangkaišeka atkāpšanās nacionālās Ķīnas valsts prezidenta pienākumus uzņēmies līdzšinējais prezidenta vietnieks Licujens, kura pirmie rīkojumi bijuši atcelt un likvidēt speciālās tiesas, kas bija dibinātas politisku noziedznieku un saimniecības sabotieru sodīšanai.

Ķīnas tauta un prese, pēc aģentūru ziņām, uzņēmusi Čangkaišeka atkāpšanos mierīgi un bez nožēlas. BBC kādā komentārā izteicās, ka vēl nav noteikti zināms, vai Čangkaišeks atkāpies galīgi, kaut gan domājams, ka, pat tad, ja viņš pats gribētu paturēt sev kādas „rezerves durvis", viņam atceļa vairs nevarētu būt. „News Chronicle" raksta, ka tagad beigusies 5 lielvalstu ēra vēsturē, jo gandrīz tikai pateicoties Čangkaišeka personīgiem nopelniem, Ķīna vispār esot par lielvalsti atzīta. Viņa darbs esot drupās tāpēc, ka viņš neesot bijis spējīgs iznīdēt gadu simtenos iesakņojušos Ķīnas korupciju. „Times" uzskata par svarīgāko Ķīnas traģēdijas iemeslu paša Čangkaišeka raksturu. Viņš esot bijis vairāk personīgs politikis nekā valstsvīrs, bijis ietiepīgs, klausījis reakcionāriem padomniekiem un tāpēc zaudējis liberālo aprindu atbalstu. „Die Neue Zeitung" aizrāda ka Čangkaišeka atkāpšanās nākusi pēr vēlu. Ja viņš brīvprātīgi būtu atkāpies priekš pāris mēnešiem, tad šis solis būtu varējis dot vairāk. Tagad iespaidu mazinot tas apstāklis, ka atkāpšanās zināmā mērā bijusi „spiesta lieta".

Katrā ziņā kopš Čangkaišeka atkāpšanās var teikt, ka nacionālās Ķīnas ministru kabinets vairs nepastāv. Atlikušie valdības locekļi vienojušies pieņemt komūnistu noteikumus par bazi miera sarunām un iecēluši 5 vīru delegāciju šīm sarunām. Svētdien diviem šīs delegācijas locekļiem bija saruna ar Padomju Savienības vēstnieku, bet līdz pat pusnaktij nebija zināms, vai komūnisti īstenībā vispār sarunas vēlas. Komūnistu priekšpulki pēc ziņām, ko pārraidīja svētdienas vakarā, atradās vairs tikai 25 km no pašas Nankingas. Nacionālais karaspēks atkāpjas Jangcekiangas virziena, bet atkāpšanās ātrumu ievērojamā mērā mazinot tas, ka visus ceļus aizsprostojuši nepārredzami bēgļu pulki.

Svētdien paziņoja, ka nacionālā valdība vairs nepastāv uz savu priekšnoteikumu, lai pirms sarunu ievadīšanas noslēgtu pamieru un pārtrauktu kaujas darbību. Tā pievienojās komūnistu priekšnoteikumam, ka atcels nac. Ķīnas satversmi un pārtrauks sakarus ar „imperiālistiskām ārvalstīm", bet joprojām cerēja, ka mieru varēs noslēgt apmēram uz tādiem pašiem noteikumiem, kādi panākti par Pekengas atstāšanu.

Nacionālistu karaspēks atstāja seno ķeizaru galvaspilsētu Pekingu svētdien, pl. 10 no rīta, pēc vienošanās par 13 punktos ietvertiem noteikumiem, kas, starp citu, paredzēja, ka pilsētā turpinās uzturēt pasta un telegrafa satiksmi ar ārvalstīm, garantēs brīvību ārzemniekiem, nodrošinās privātīpašuma un reliģijas brīvību, turpinās banku darbību un līdz turpmākam paturēs arī to pašu valūtu. Banku un iestāžu apsargāšanai pilsētā paliks nelielas nacionālā karaspēka daļas, kas darbosies kā policija. Noteikts arī, ka visiem pārējiem nacionālās armijas karavīriem, kas negribētu pievienoties komūnistiem jāatstāj Pekinga viena mēneša laikā.

(Beigas 3. lpp.)

Slepens krievu piedāvājums Italijai

Maskava slepeni esot uzaicinājusi Italiju novērsties no rietumvalstīm un atteikties no Maršala plāna palīdzības, ziņoja Madrides laikraksts ABC. Kompensācijai krievi esot ar mieru atdot 35 itaļu kara kuģus un atbalstīt Italijas prasības pēc Triestas. Šo krievu priekšlikumu padomju vēstnieks Parīzē esot iesniedzis turienes itaļu vēstniekam, bet Italijas valdība piedāvājumu esot noraidījusi.

Itaļu komūnistu partija, kā ziņo „New York Herald Tribune", bijusi spiesta konstatēt, ka lielais vairums no tās 2,2 miljoniem biedru nelasot nevienu no daudzajiem komūnistu laikrakstiem. Tādu stāvokli partija atzinusi par „neciešamu". Iemesls šai parādībai esot tas, ka liela daļa itaļu komūnistu esot nabadzīgi ļaudis, bez kādām idejiskām atteksmēm pret marksismu vai leņinismu, un vienīgi mēģinot ar ierakstīšanos partijā uzlabot savus dzīves apstākļus. Citi savukārt nepieslienoties komūnistiem aiz simpatijām, bet aiz bailēm no komūnistu nākšanas pie varas un varbūtējām sekām.

PF, NYHT

Vēlēšanās Japānā panākumus gūst galējās partijas

Tikai nepilna puse no 40 milj. balstiesīgo japāņu svētdien piedalījās trešās parlamenta vēlēšanās pēc kara. Lielākos panākumus guva tagadējā ministru prezidenta konservatīvo liberāļu partija, kas ieguvusi 206 no 466 deputātu vietām. Komūnistiem, kam līdz šim bija tikai 4 deputāti, turpmāk būs 26. Viņu panākumus izskaidro ar vājo līdzdalību vēlēšanās un ar notikumiem Ķīnā. Galēji labās un galēji kreisās partijas guvušas panākumus uz sociāldemokratu rēķina. BBC

ANGLIJA ATZĪST IZRAĒLU DE FACTO

Pārsteidzošā kārtā piepildījušies pēdējo dienu angļu preses ziņojumi, ka Anglija de facto atzīs žīdu valsti Izraēlu, lai gan oficiālā pasludināšana var nedaudz aizkavēties tāpēc, ka valdība vēlas sazināties ar dominijām un ar Franciju. Angļu prese konstatē, ka Izraēla izvērtusies par varas faktoru Tuvajos austrumos, ar ko gluži vienkārši nevar vairs nerēķināties.

Otrdien Izraēlā notiks pirmās vispārējās vēlēšanas, kuŗās piedalīsies visi par 18 g. vecākie Palestīnas žīdu daļas iedzīvotāji, ieskaitot arabu minoritāti. Par drošāko uzvarētāju vēlēšanās uzskata Izraēlas ministru prezidenta Ben Guriona vadīto žīdu darba partiju, bet par tās stiprāko sāncensi apvienoto strādnieku partiju, kas draudzīga Padomju Savienībai.

Arī Francija pazinojusi Izraēlai savus noteikumus žīdu valsts de facto atzīšanai. No priekšnoteikumiem svarīgākais ir atlīdzības izmaksāšana par kara darbībā nopostītām franču kultūras vērtībām Palestīnā. BBC

Krievi organizē rūpniecības spiegošanu rietumos

Vācu saimniecības laikraksts „Industriekurier" sniedz sava techniski zinātniskā līdzstrādnieka ziņojumu par krievu organizēto rūpniecības spiegošanu Vācijas rietumjoslās. Minētais līdzstrādnieks pats piespiests parakstīt līgumu, kas to praktiski spiedis nodoties aktīvai spiegošanai Rietumvācijas rūpniecībā. Par līgumā noteikto pienākumu nepildīšanu viņam draudējusi deportācija, kādēļ viņš atbēdzis uz Rietumvāciju.

Lai iegūtu ziņas par Rietumvācijas rūpniecības techniskiem sasniegumiem, krievu okupācijas iestādes padomju joslā un Berlīnē esot pasākušas organizēt t. s. „zinātniski techniskās nodaļas", kas aiz zinātnes aizsega veic savus spiegošanas uzdevumus. Šīs nodaļas sameklē sev līdzstrādniekus krievu joslas zinātnieku un techniķu vidū, izvēloties tādus, kam ir sakari ar Rietumvācijas rūpniecības pasākumiem. Viņiem jāparaksta „brīvprātīgi" līgumi, kas nosprauž viņu konkrētos uzdevumus. Par krieviem vēlamo darba zīmējumu, aprakstu un pašu mašīnu piegādes noorganizēšanu krievi maksā nevien naudā, bet arī ar pārtikas saņiem — „pajokiem". Saiņa saturā ir milti, cukurs, sviests, gaļa, cigaretes un citas pārtikas un baudvielas tādos vairumos, kas padomju joslas iedzīvotājiem ir gandrīz vai fantastiski.

Minētais vācu laikraksts ievietojis arī vienu līguma paraugu, kurā tā parakstītājs apņemas noteiktos, līgumā minētos terminos sagādāt konkrētu firmu („Deutz", „Benz" uc) dīzeļmotoru zīmējumus un aprakstus par 4500 markām; bez tam līguma parakstītājs saņem 200 marku par minēto motoru piegādes noorganizēšanu, pa 1 eksemplāram no katra. „Piegādātājam" arī jārūpējas, lai pēc viņa sagādātajiem zīmējumiem un aprakstiem minētos objektus varētu būvēt arī Padomju Savienībā.

Patlaban krievu rūpniecības spiegošana esot vērsta galvenokārt uz būvniecības mašīnām, kuŗu ražošana Padomju Savienībā ļoti atpalikusi. Krievi mēģinot iegūt betona jaucēju, sadalīšanas ierīču, blīvējumu iekārtu un līdzīgus zīmējumus ceļu būvju vajadzībām. Arī iepriekšējā līgumā minētie motori domāti būvniecības mašīnu darbināšanai. Padomju joslā neesot pārāk grūti sameklēt vāciešus, kas ir ar mieru šādus uzdevumus veikt, galvenokārt prāvo pārtikas papilddevu dēļ. Ja kāds no izraudzītajiem spiegiem tomēr atsakās savu uzdevumu veikt, seko piespiedu deportācija. No tās daudzi mēģina izvairīties, bēgot uz Vācijas rietumjoslām. IK

Vācijas padomju joslā ražo bruņotus automobiļus

ASV delegāta vietnieks Vācijas militārās drošības pārvaldē, pulkvežleitnants Kempbels paskaidrojis, ka rietumu sabiedrotie esot ieguvuši ziņas par kara materiālu ražošanu Vācijas padomju joslā. Daži no šiem ziņojumiem esot pārbaudīti un apstiprinājušies. „Mēs esam droši pārliecināti, ka krievi savas joslas vācu fabrikās, pretēji Potsdamas līguma noteikumiem, ražo kara materiālus," paskaidroja Kempbels. „Allgemeine Kölnische Rundschau" jau pirms tam ziņoja, ka Chemnicas-Leipcigas dzelzceļa linijas tuvumā kāds nacionālizēts uzņēmums jau visu laiku ražojot bruņu plāksnes speciāli krievu joslas policijas tanku un bruņoto automobiļu vajadzībām. Seriju produkcijā ik dienu ražojot 3—4 astoņu riteņu bruņotos automobiļus, kurus piešķir krievu joslas policijas nodaļām, vispirmā kārtā policijas skolām. Saksijā, starp citu, ieroču lietošanā apmācot „tautas ugunsdzēsējus", kuŗu rindas iepriekš iztīrītas no visiem nekomūnistiskajiem elementiem. Tie domāti „tautas policijas" rezervei.

Pulkvedis Kempbels savus paskaidrojumus deva, daļēji atbildot uz padomju apsūdzību, ka rietumu sabiedrotie neesot likvidējuši vācu kara potenciālu; padomju militārās valdības oficiozs „Tägliche Rundschau" rakstīja, ka Rietumvācijā esot reorganizēts ģenerālštābs un izbūvējot gaisa un flotes bazes. Amerikāņu kapitālu ieguldot Rietumvācijas kara rūpniecībā, un atkal darbojoties kara rūpnīcas. Kempbels arī atgādinaja, ka rietumu sabiedroto priekšlikumu par inspekcijas vienību nosūtīšanu uz visām Vācijas okupācijas joslām bloķējuši paši krievi. NYHT, PF, AZ

Trumena plāni Afrikā un Tālajos Austrumos

Vai Ečesons prasīs atsaukt ģenerāli Kleju?

Ja Stalins vēlas starptautiskā saspīlējuma atslābinājumu, tad tas tagad atkarājas no viņa paša, domā Vašingtonas diplomātiskās aprindas pēc Trumena runas. Tā, pēc šo aprindu domām, palīdzēšot izkliedēt vispārējo kara psichozi pasaulē, reizē nodrošinot demokratijām turpmāko saimniecības un pat militāro palīdzību un atbalstu. Ja Stalins patiešām vēlētos atraisīt saspīlējumu, tad no viņa tagad varētu gaidīt principiālu paskaidrojumu, ka arī viņš uzskata par iespējamu miermīlīgu izlīdzinājumu starp Vašingtonu un Maskavu. ASV stāvokli novērotāji uzskata par izdevīgu tādēļ, ka rietumu pasaule pierāda arvien lielāku sadarbības gribu, piemēram, Rietumeiropas un ASV gatavība sadarboties Atlantika pakta ietvaros.

Pasaules banka, kā to sestdien deklarēja tās prezidents, gatava cieši sadarboties ar ASV Trumena plānu reālizēšanā par atpalikušo pasaules apgabalu attīstīšanu. Pēc komentātoru domām, Trumens šo savu plānu attiecinot vispirmā kārtā uz Afriku un Tālajiem austrumiem. Šo plānu viņš tuvākajā laikā iesniegšot ASV kongresa partiju vadītājiem. Arī amerikāņu valdības locekļi ieteic ASV kapitāla ieguldījumus ārzemju rūpniecībā, pie kam būtu parakstāmi līgumi par stratēģiski svarīgu izejvielu iegūšanu. Bez tam, kā norāda BBC, Trumens domājot arī par plašiem apūdeņošanas projektiem Irakā.

„Sunday Times" komentātors Skrutētors izsakās, ka, pēc Trumena runas spriežot, ASV galīgi nostiprinājusies atziņa, kas Eiropai bija skaidra jau pēc pirmā pasaules kara — ka miers ir nedalāms. ASV tagad zina, ka dažas nācijas nevar pastāvēt stipras neierobežotu laiku, ja pārējās tai pašā laikā ir vājas; vājā zemē labi dīgst komūnisms. ASV vēlas atpalikušajām masām dot progresu nevis varas revolūcijas, bet miermīlīgas revolūcijas ceļā.

Abu galveno amerikāņu partiju vadītāji kongresa locekļi prezidenta Trumena runu apzīmē par izcilāko, kāda dzirdēta kopš ilgāka laika. Arī ārzemju prese pasvītro cerības, kādas šī runa var modināt mieru mīlētājās nācijās. Vienīgi komūnistiskā prese pilnīgi ignorē Trumena norādījumus par kara novēršanas iespējām un apzīmē viņu par „antikomūnisma cīnītāju". Henrijs Volless pat Trumena runu pielīdzina „kara pieteikumam". Neviens amerikāņu valstsvīrs vēl neesot tik skaidri paziņojis „amerikāņu tautas bankrotu". Britu komūnistu laikraksts „Daily Worker" šaubās, vai amerikāņi varot raudzīties nākotnē ar tādu paļāvību kā padomju tautas. Citi komentātori izsakās, ka Trumena norādījumi par gaidāmo Ziemeļatlantika paktu formāli uzliekot jaunajai valdībai par pienākumu šo paktu reālizēt.

Minējumi par jaunā ārlietu ministra Dīna Ečesona lomu amerikāņu ārpolitikas turpmākajā veidošanā visumā apklusuši, bet dzirdētas runas, ka viņš Trumenam pieprasīšot atsaukt no amata tagadējo Vācijas militārgubernātoru ģenerāli Kleju, aizstājot viņu ar kādu civilistu. „Washington Star" pat min jauno kandidātu — agrāko kara ministra vietnieku Luisu Džonsonu, ko esot izraudzījis pats prezidents un kas militārgubernātora amatu pārņemšot jau nākamajā mēnesī.

BBC, AZ, NZ

Komūnistu gatavošanās Rietumvācijā

Padomju joslas SED partijas centrālais sekretariāts dementējis preses ziņu, ka partijas līderis Valters Ulbrichts došoties uz Rietumvāciju ar uzdevumu pārorganizēt šejienes komūnistu partijas darbību. Šajā sakarībā tomēr zīmīga ir iepriekšēja „Basler Nachrichten" informācija, ka, pēc amerikāņu izlūkošanas dienesta iegūtām ziņām, esot manītas pazīmes, ka komūnisti gatavojoties kara gadījumā pārņemt Rietumvācijas valdības funkcijas. „Ja krieviem ir galīgi plāni kara vadībai vai arī tie uzskata karu par drīz iespējamu, tad jāsagaida komūnistu sagatavošanās Rietumvācijā," teikts minētajos ziņojumos. Šādas pazīmes, kas tomēr nav turvāk apzīmētas, esot novērotas Ālsfeldas rajonā amerikāņu joslā. Bet šāda gatavošanās, piezīmēts ziņojumā, varētu arī būt „jauns ierocis komūnistu nervu karā".

Ģenerālis Klejs pieprasījis pastiprināt padomju joslas robežu apsardzību, bet policijas pastiprināšanu kavē mītņu trūkums. Hesenes-Tiringijas pierobežas apsardzībā tomēr no jauna iesaistīti 700 policistu, bet tomēr uz 10 km robežas iznāk tikai 25 policisti. St. BBC, M

Vai poļi grib provocēt Tito?

Serbu komūnistu partijas kongress nolēma „iztīrīt" no partijas visus kominforma piekritējus un uzaicināja dienvidslavus atbalstīt Tito un turpināt cīņu par sociālismu. Kongress arī norāidīja apgalvojumus, ka Dienvidslavija būtu aizgājusi no marksisma-leņinisma līnijas un pārgājusi kapitālisma pusē. Serbu ministru prezidenta vietnieks izteicās, ka esot jārēķinās ar pastiprinātu kominforma zemju spiedienu pret Dienvidslaviju. Dažas no šīm zemēm jau esot izvākušas savus saimniecības ieguldījumus Dienvidslavijā. Tito esot uz īstā ceļa, atzina partijas kongress, un Dienvidslavijas kompartijas viedoklis arī serbiem esot pieņemams.

Tai pašā laikā viens no Maskavai uzticīgajiem satelītiem — Polija savā propagandas centrā Belgradē veltījusi divus plašus skatlogus propagandai pret Tito un Dienvidslavijas valdību. Kādā no saukļiem teikts: „Pievēršanās nacionālismam nav nekas cits, ka mēģinājums torpēdēt padomju sistēmu un atjaunot kapitālismu". Līdzīga propaganda pa radio serbu un kroātu valodā dienu un nakti mēģina ietekmēt dienvidslavus. Kad poļi pirmo reizi sarīkoja līdzīgu propagandas izstādi savā centrā Belgradē, dienvidslavu valdība to aizliedza. Ja poļi to tagad mēģina atkārtot, tad var pieņemt, ka tie vēlas Dienvidslaviju provocēt. Tajā pašā Belgrades veikalu kvartalā līdzīgi propagandas skatlogi ir Padomju Savienībai un Čechoslovakijai.

Pēc BBC ziņām, Dienvidslavija ievērojami pastiprinājusi savus saimniecības sakarus ar rietumiem. Piemēram, pēdējos divos mēnešos no Dienvidslavijas uz ASV eksportēti tik daudz krāsaino metallu, kā visā 1947. gadā. Agrāk gandrīz viss šis eksports gājis uz Padomju Savienību. Tai pašā laikā pastiprinās sakari Maskavai uzticīgo kominforma valstu vidū. Polijas saimniecības delegācija ministru prezidenta Cirankjeviča vadībā devusies uz Bukarestu, lai parakstītu polu-rumāņu savstarpējās palīdzības līgumu. Šai savienībai reizē būs jāgarantē arī Polijas rietumu robeža. Saimniecības līgums parakstīts arī starp Poliju un Dienvidslaviju, radot ārzemēs nesaprašanu par abu valstu attieksmēm. NYHT, DM, BBC

LATVIJA
LATVIAN NEWSPAPER
Nr. 9 (233) 1949. g. 25. janvārī
Ar autora parakstu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā redakcijas domas.

Draudus var novērst, ja padomju armijas atvelk aiz vecajām robežām

VOLTERS LIPMANS APŠAUBA, VAI ERP SPĒS VEIKT SAVU UZDEVUMU

Plašas pārrunas par ASV ārpolitiku radījis ārlietu ministrijas izdotais pārskats „Miera celšana", kurā apgalvots, ka ASV ārpolitikas pamatprincips visu laiku bijusi atziņa, ka „stipras valstis var sadzīvot mierā, ja tās to vēlas, neatkarīgi no tā, cik atšķirīgas arī būtu viņu saimnieciskās un politiskās sistēmas un iekšējie institūti". Laikrakstu ievadnieki atzīmē, ka jauns šai deklarācijā ir sevišķais uzsvars uz vārdiem „stipras valstis", bet, pēc daudzu domām, būtu laiks atzīt, ka pretējā puse, t.i., Padomju Savienība, acīm redzot, nevēlas „sadzīvot mierā".

Volters Lipmans kādā rakstā „ERP un pastāvīgā krize" atsaucas uz apcerējumu nopietnajā angļu laikrakstā „Economist", kas izsakās, ka „Maršala plāns tādā veidā, kā tas iecerēts, nevar gūt panākumus paredzētajā laikā. Nav nekādu iespēju novērst nopietnu saimniecības krizi Maršala plāna valstīs, ja tagadējā amerikāņu palīdzība 1952. gadā izbeigsies. Ja laiks būtu ilgāks — varbūt 10 vai 15 gadu — tad būtu vairāk cerību uz panākumiem bet četrgades plānam līdzekļi pārāk mazi, lai gūtu nopietnus panākumus".

Lipmans piebilst, ka šis pesimistiskais vērtējums patiesībā tomēr balstoties uz visoptimistiskākajām Eiropas saimniecības lietpratēju atziņām, bet viņš tomēr nepiekrīt tam, ka arī tagadējais Maršala plāns būtu pilnīgi bez nozīmes. Ja ne vairāk, tad amerikāņu palīdzība esot novērsusi chaosu Eiropā, kas būtu radies, ja Eiropas valstīm būtu bijis pēkšņi jāpielāgo dzīves standarts patlesām peļņas iespējām. Tādā gadījumā valdībām būtu uzlikts tik liels slogs, ka droši vien izceltos nemieri, kas beigtos vai nu ar komūnismu, fašisma atjaunošanos, vai pilnīgu anarchiju. Tāpēc arī amerikāņu tautai nevajagot pārtraukt Maršala plāna palīdzību pat tad, ja tā atzītu, ka sākumā iecerētie mērķi nekādā gadījuma nebūtu sasniedzami.

Cits jautājums esot, kā Eiropas valstis sniegto palīdzību izmanto.

Lipmans vēlreiz atkārto jau agrāk izteikto atziņu: pašlaik nedraudot akūtas briesmas, ka krievi varētu iekarot Rietumeiropu vai arī komūnisms tiešā veidā pārņemt šīs valstis. Bet ne Maršala plāns, ne cita veida palīdzība nevarēšot atkal pacelt Rietumeiropas valstis līdz istai labklājībai un drošības apziņai, kamēr Eiropas sirdī atradīsies padomju armija un rietumu tautas nebūs droši pārliecinātas, ka viņu atjaunošanas darbs patiešām nesīs augļus viņām pašām. Arī Ziemeļatlantika pakta parakstīšana šo nepieciešamo drošības sajūtu nevarēšot radīt. Eiropas problēmu varot isti atrisināt tikai tad, ja padomju armijas atkāpjas aiz vecajām Padomju Savienības robežām. Kāds franču valstsvīrs Lipmanam esot paskaidrojis, ka franču valdība nevar riskēt patiesi radikālus un enerģiskus soļus krizes atrisināšanai, kamēr tā zina, ka padomju armijas atrodas pie Elbas, t.i., tik tuvu Francijai, ka nopietnāku iekšēju nemieru gadījumā piepeši varētu tieši iejaukties. Šī iemesla dēļ saka Lipmans, daudzi, kam ir iespējas stāvokli novērtēt, joprojām atzīst, ka būtu nepieciešams panākt kaut kāda veida vienošanos ar krieviem par Viduseiropas, bet sevišķi par Berlines un Austrijas problēmām.

Citā rakstā Lipmans skar grūtumus, ko rada Atlantika pakts, jo ASV satversme nelauj parakstīt alianses līgumu tādā veidā, kā to saprot Eiropas valstsvīri. ASV valdība ar senāta priekšrāšanu gan var parakstīt dažādus līgumus, bet nevar saistīties ar noteikumiem, kas paredzētu automatisku iestāšanos karā, ja kāds uzbruktu līguma partneriem. Katrā gadījumā par iestāšanos karā jālemj kongresam, un to nevar saistīt ne ar kādiem iepriekš parakstītos līgumos dotiem solījumiem. Šis apstāklis liela mērā padarot Eiropas valstsvīrus aizdomīgus vai vismaz uzmanīgus. Lipmans tāpēc ieteic atrisināt jautājumu praktiski, ar darbiem pierādot eiropiešiem, ka ASV tiešām daris visu, lai savus sabiedrotos aizstāvētu. Līdz šim esot runāts tikai par to, ka konkrētu palīdzību nevarētu sniegt, iekām būtu parakstīts formāls pakts. Bet — jautā Lipmans — kas var liegt ASV prezidentam, kas ir arī augstākais bruņoto spēku virspavēlnieks, jau tūlīt ar kongresa piekrišanu iecelt kādu amerikāņu virsnieku par rietumu bruņoto spēku virspavēlnieku? Un tāpat neviens nevarot liegt kongresam jau tagad, pirms līguma parakstīšanas, piešķirt līdzekļus Rietumeiropas aizsardzības pastiprināšanai.

Kaut arī tagad esot zināms, ka padomju uzbrukuma draudi patiesībā ir daudz mazāki, nekā to domāja pagājušā pavasarī, draudi joprojām pastāvot, un pieminētās rīcības pirmais uzdevums būtu šos draudus neitrālizēt. Bet arī šai rakstā Lipmans atgādina, ka draudu galīga likvidēšana panākama vienīgi, piespiežot padomju armijas atkāpties aiz vecajām Padomju Savienības robežām.

X.

Uz Kanādu un Kanādā

DZEJNIECES VELTAS TOMAS VĒSTULE „LATVIJAI" PAR JŪRAS BRAUCIENU UZ HALIFAKSU

— Jums būtu jāzina, kas jūs esat un kur jūs atrodaties, — uz mūsu kuģa „Marine Flascher" (ko zēni tūdaļ nokristīja par „Jūras pudeli"), kādam angliski runātājam polu DP laipni pieprasīto pusdienu papilddevu galdā nolikdams, teica melns kalpotājs. Ne nazi, ne dakšiņu, ko bija aiznesis ar pirmo tukšo šķīvi, viņš neatnesa. Ēd kā gribi. Melnais laikam bija dzirdējis par DP nometnēs tik slaveniem „Trumena traukiem" un ticēja, ka pārvietotā persona, arī uz kuģa atrazdamās, pratīs tikt ar ēdamo galā . . .

Polis neēda, bet mūsu sašutums milza. Ticis pie maizes, tu tomēr pie tās netiec, mēs sodījāmies, allaž rūgti atkārtodami: — jums būtu jāzina, kas jūs esat un kur jūs atrodaties. Arī jūras māte par to gādāja, lai dažs labs no mums maizi neredzētu septiņas dienas. Jā, šoreiz rekords gan laikam palika man — vismaz aizlaidu rakstu pirmā, ka godam, briesmīgi smagi un veselas septiņas dienas slimoju ar jūras slimību. — Reiz, kad Anšlava Eglīša jaukie stāsti par ķīniešu neēdieniem būs piemirsušies, es rakstīšu celojuma skices. Stāstīšu, ka smaka, kas pludo sētsvidū mēslu talkas laikā vai lētu smaržūdeņu dvinga, jaukta ar sviedriem, ir vēja izklīdināmas vēsmiņas pret to brikno, ne ar ko nealdzenamo smakoņu, kas nāca kuģa klājā no virtuves dūmeņa: cepti tauki un benzīns . . . Tā es domāju pirmajās dienās, galvu no gultas nepaceldama. Par pastaigu nebija ko domāt. Kuģis svaidījās, trīcēja, gārdza un tomēr brauca. Pārsēju pidžamas bikses pār migu, jo es gulēju augšējā stāvā, turējos pie tām un — nesmīkniet! — lasiju apustuļa Pāvila vēstules korintiešiem. Kaut kur bija jāmeklē jēga, lai nekļūtu traks, klausoties vienmēr un atkal ellaini smagi žļakstošajos viļņu sitienos, kas atkārtojās ar sekunžu precizitāti.

Lejas migā mocījās kiploku poliete Geņa. Vāja, veca, bāla, no melno, tad sarkano nagiem izmukusi, viņa baidījās, ka dzīva netiks ceribu pilsētā Montreālā. Ik rītu sākās nealzmirstams dialogs, kad viņas vīrs pabāza bailīgu galvu durvju aizkaru spraugā: — „Geņa, kimm!" — viņš elsa, aicinādams sievu pastalgai uz klāja. „I kinn nit'," — atvaidēja Geņa. — „Kimm Geņa!" — jau uzstājīgāk sauca vīrs. Geņa ievaidējās jo asaraini, saslējās sēdus, uzrāva adīto jaku uz galvas, izstreipuļoja kajītes vidū, sakēra nesukāto, sirmo matu cekulu abām rokām, paskatījās manī izmisīgām acīm un iekrita durvīs, lai pazustu līdz vakaram. Tad kā kazāks kajītē iemaršēja stjuartese, saukdama: — „Celaties un ejiet staigāt! Visi! Tūlīt! Celaties un ejiet staigāt!"

Sestā dienā savai ēnai līdzīga es uzrāpos kādā augstākā klājā, kur bija burvīgais uzraksts: „Hospital". Gar sienu stāvus un sēdus, izkrūcējušas, dzelteni zaļas dirnēja savas divdesmit sievas gan sēdus, gan stāvus. Man vietas nebija, un, nevarēdama nostāvēt, es vēros glābējā, milzīgā melnīgsnējā, balti tērptā sanitārā, nule domādama īsto reizi, kad manu angļu mēli lietā likt: „Esiet tik laipni, dodiet man krēslu." — Atbilde bija salta, spītīga, īsa: „Man nav jāpasniedz jums krēsls." Jūras slimība, kaut ārsts to atzīst tikai par niecīgu kaiti, tomēr bendē nervus, jo es atcirtu: „Jeb vai jūs domājat, ka man tas būtu jāpasniedz jums?"

Lejā es biju kā pakula, savā migā, slapju dvieli pār acīm un domāju, ka miršu lēnā, nejēdzīgā nāvē aiz bada, jo visu, pat ūdeni atlaidu atpakaļ jau sešas dienas. Bet nē, septītā dienā izsmējīgi laipns ārsts man iedeva baltus graudiņus un marcipāna lellei līdzīga māsa izklaidīgi nošļupstēja pār pusgatavu kiršu lūpām: „Stundu pirms ēšanas." Kad es izbrīnījusies pavēros ārstā, tas papildināja: „Ēdiet sausu, bieži, bet maz."

Biskvītus es neēdīšu vairs ne mūžam, to nomanu tagad. Bet astotā diena bija amerikāņu izcilā svētdiena „Thanksgiving day", jūra noprata, ka jāaprimst, mironi piecēlās, slidēja kā parādības uz ēdamtelpu, lai kaut ieelpotu tītara cepeti un plūmju pudiņu. Pēc tam saulojāmies uz klāja un lasījām vakara biļetenā, ka pat ASV prezidentam nav bijusi tik gara ēdienu karte kā mums šodienas pusdienās.

Devītās dienas rītā tuvojāmies Kanādas krastam un holandiešu pulks, laikam tie taču arī bija DP, labu galu paredzēdami, uzsāka korāļu dziedāšanu tik skaisti, ka klausījās pat tā jaukā latviešu mājkalpotāja, kas Gronā pirms došanās uz kuģa izteica vēlēšanos, lai ik izceļotāju nometnē būtu savs latviešu mācītājs. Visi — īgauņi ar cietā spītā lepniem vaibstiem, maza leišu meltenīte, ukraiņu māte, kas pēc divdesmit pieciem gadiem satiks savu meitu Kanādā, naida pilnas polu meitas, sēra latviešu atraitne ar trim pusauga bērniem, — atbalstījušies pret sienām, rokas bagāžas saiņiem, stenderēm un ne vārda nebilstot kā pēdējā atvadu lūgsnā gremdējās tik labi pazīstamās, drošu un koptu balsu celtās meldijās, vārdus līdzi domādami mātes mācītā valodā un aizklīzdami savās zemēs . . .

Pēcpusdienā kā vēja šalka ieskrēja vēsts: Halifaksa, mēs esam jau klāt! Kuģa klājs mudžēja un, abās pusēs drūzmēdamies, laudis fotografēja, rādīja rokām vai tālu, tukšu, klusu skatu vērās krasta ainavās. Loču kupīši, sīka, zema baznīciņa augstā kraujā, viļņu šļakatas pret klintīm, mazas, itin kā pagaidām saslietas mājas un retas mežu bārkstis sniegalni smilšaiņā kalna paugurā. Otrā pusē pāris buru laivu pret skarbu vakara padebesi, kas sāka sijāt migu. „Es skūpstītu zemi, ja tā būtu Liepāias osta," — teica latviešu māte. Nevienu viņai neatbildēja. Mēs vērāmies ostā piestājušam baltam kuģim pāri plandošā sarkanā, ar sirpi un āmuru greznotā karogā. No tā varas bijām šurp atbēguši. Taču!

Ierēdnu laipnība, ostas formālitātes kārtojot, bija milzīga. Ne vien smaidi, paskaidrojumi bez steigas, bet kaut kas vairāk kā samaksāta, nekad Vāczemē nemanīta centība un cilvēcība apdvesa mūs, iebaidītos, kas parakstījām pēdējos papīrus un iegājām milzīgajās bagāžas noliktavās. Un tur jau viņš stāvēja — bāka Halifaksas ostā, Mariss Vētra, kā viņu kāda tautiete sirsnīgi nokristīja, dalidams jaunākos Kanādas latviešu laikrakstus un apkampdams draugus un pazinas. Nē, Kanādā taču varēs dzīvot, ja Vētra vēl tas pats pirms gadiem pazītais.

Uz kuģa bija izdalīta pārtikas nauda celam vilcienā. Par to pirkto trekno pilnpienu, malto un paldeno maizi, antrieptu ar krietnu sviesta kārtu, klātu ar desas ripuļiem vai pārsalda ievārījuma slāni, notiesājām ar nekautrīgu skubu, nule atmanīdami, ka neesam uz kuģa, kas svalstās, bet Klusā okeana dzelzcela līnijas vilcienā, iecelotāju tina vagonos, kas par pavirši klātajiem gulšņiem (mūsu dzelzceļnieku angalvojums) gāzelēdamies rāva mūs cauri Kanādai. Nelieli, putas mētādami strauti, rūsganu krūmu šķupšņi, plaši, nekopti lauki ar pelēcīgām būdām bez koku rotas, bet ar automobili pie paksa, mulsināja mūsu skatienus ar atkārtojošos vienmulību. Ja kur pamanīja ezera gludo muguru, krastu kā bezdeligu perēkli bija apsēdušās drīzāk mīligas būdas kā vasarnīcas visās varavīksnes krāsās. Un atkal lauku klajs, bez grāvjiem ar vientulām, nekoptām, kallām, akmeņu krustu iezīmētām kapsētām, tā ka šķita: garām steidzoties skrejam pakaļ tā sauktajai dzīvei.

Edmontonā, janvārī.

Velta Toma

Latviešu ogļrači Beļģijā piesakās darbiem Kanādā

Vairāk nekā 200 latviešu ogļraču Beļģijā pieteikušies darbiem Kanādas zelta raktuvēs. Iespējamo palīdzību izceļošanai solījis Mariss Vētra, kas par latviešu darba spējām informējis 7 kanādiešu zelta raktuvju sabiedrības. M. Vētra domā, ka akcija nepaliks bez panākumiem, kaut jārēķinās ar šķēršļiem, jo attiecīgas iestādes ieinteresētas, lai vispirms izvietotu Vācijā esošos DP. Bez tam mūsu ogļraču stāvokli Beļģijā IRO vēl nav izšķirusi, arī tīri principiālā plāksnē. Izceļošanas akcijā uz Kanādu latviešiem priekšrocība vienīgi tā, ka raktuvju darbā viņi labu praksi guvuši jau Beļģijā.

Septini latvieši, kas slimības dēļ vairs nevar strādāt raktuvēs, ievietoti St. Huberta nometnē Ardenos un gaida transportu atpakaļ uz Vāciju.

Suminājums prof. Ādolfam Ābelem

Tautieši dāvina komponistam klavieres

Valkas nometnē 22. janvārī godināja profesoru Ādolfu Ābeli, atzīmējot viņa 60. dzimumdienu. Būtu par maz teikts, ka šai godināšanā piedalījās tikai Valkas un Fišbachas nometne. No visām Vācijas malām — Šlezvigas un Lībekas, Hanoveras un Mārburgas, Minchenes un Augsburgas ieradās latvieši, lai nestu profesoram sveicienus un pateiktos par garajā darba cēlienā raditajām vērtībām.

Pēc Jāzepa Vītola nāves profesors Ādolfs Ābele palicis vienīgais mūsu vecākās paaudzes mūziķis, kas var darboties šai pusē dzelzs aizkaram. Viņš ir vienīgais Pēterpils konservātorijas tradiciju glabātājs, kas var strādāt rietumos, nepleskaņojot savu mūziku partijas noteiktajam utilitārismam. Bet tas ir arī viss. Citādi profesors Ābele padots tai pašai trimdinieku bezcerībai, pelēcīgumam un nospiestībai, kas nomāc katru latvieti, kura derīgumu mēro pēc muskuļu spēka. Un tomēr arī trimdā profesors komponējis vairākas koŗa un solo dziesmas, par spīti visiem nometnes dzīves grūtumiem un traucekļiem.

Oficiālās svinības notika Valkas nometnes teātra zālē, ko līdz pēdējai vietai piepildīja klausītāji. Ievadam komponists Jēkabs Poruks nolasīja izsmēlēju un asprātīgu referātu par profesoru Ābeli, rakstūrojot viņu kā savrupu mūziķi, kura darbus iezīmē stila skaidrība un vienkāršība. Ābele vienmēr izturējies toleranti pret citu kompozicijām, prasot vienīgi nopietnu darbu. Kā profesora Jāzepa Vītola tradiciju glabātājs un turpinātājs viņš centies saviem skolniekiem ieaudzināt milestību uz mūziku, stilu izpratni un nopietnu pieeju darbam. Satikšmē ar cilvēkiem un draugiem profesors vienmēr saglabājis savu bīklo smaidu un smalkjūtīgo atturību, kas raksturīga viņa būtei.

Pēc Poruka referāta koncertdziedone Ksenija Brante nodziedāja četras Ābeles dziesmas, klavierpavadījumu spēlējot pašam komponistam. Tad sekoja Valkas nometnes koŗa „Dziesmu Vairogs" koncerts, kas bija veltīts vienīgi jubilāra darbiem. Agrāk komponēto dziesmu vidū bija arī viens pirmatskaņojums un reti dziedātā brīnišķīgā „Vai būs laime", ko 1934. gadā Dziesmuvara aizveda uz Dāniju, Norvēģiju un Zviedriju. Solo partiju šai un „Es meitiņa kā rozīte" dziedāja Zinaida Ābele, veicot savu uzdevumu priekšzīmīgi. Klausītājiem sevišķi patika pēc K. Skalbes teksta komponētais „Baltais miers", kas ar savu noskaņu un lielo vienkāršību radīja patiesi dziļu iespaidu. Vairākas reizes nācās atkārtot draisko „Ak tad". Atzinīgi vārdi jāsaka ir „Dziesmu Vairogam", ir tā diriģentam Jānim Kalnājam. Kamēr citās nometnēs koŗi „dibinājušies un putējuši", tikmēr „Dziesmu Vairogs" dziedājis un audzis un tagad kļuvis par vienu no priekšzīmīgākām un nopietnākām mūsu trimdas vokālām vienībām.

Pēc koncerta notika jubilāra sumināšana. Vairāk nekā 20 organizāciju, koŗu, nometņu komiteju, laikrakstu un skolu pārstāvju pateicās profesoram un novēlēja dievpalīgu turpmākajā darbā. Telegrafiski profesoru Ābeli sveica archibīskaps, komponists Jānis Kalniņš no Kanādas, Volfgangs Dārziņš, Blombergas mākslinieki, bijušais Latvijas ģenerālkonsuls un Dziesmuvaras godabiedrs Vanags no Oslo un daudzi citi. Skaistas veltes, krāšņi ziedi un daudzās aploksnes liecināja, ka latviešu trimdinieki mīl un cienī Ābeli un ir pateicīgi viņam par tām vērtībām, kas padara bagātāku mūsu kultūru. Apsveicēju garo rindu nobeidza komponists Jēkabs Poruks, runādams „kādas anonīmas biedrības vārdā, kas jau likvidējusies, tikko darbību sākusi". Tā bija rīcības komiteja, kas dāvināja profesoram Ābelem viskrāšņāko balvu — klavieres. Par latviešu trimdas organizāciju, laikrakstu, draudžu un atsevišķo personu ziedotajiem līdzekļiem iegādāts instruments, kas profesoram palīdzēs turpmākajā darbā. Koris, kas bija novietojies uz skatuves, pašķīrās, un skatītāji, sirsnīgi aplaudējot, varēja aplūkot skaisto pianino.

Pēc oficiālās daļas notika mielasts, kurā piedalījās ap 170 personu. Varbūt tie bija visskaistākie brīži visā svinību laikā, jo kur skan dziesmas, tur allaž bijis labi. Astoņu profesionālu un neprofesionālu diriģentu vadītas, skanēja Vītola, Jāņa Kalniņa, Jēkaba Poruka, paša jubilāra Ādolfa Ābeles un pat īgauņu komponista Hermas dziesmas. Citkārt tik „varīgai" Dziesmuvarai šoreiz vajadzēja noliekt galvas „Dziesmu Vairoga" un Hersbrukas koŗa priekšā, jo 22 cilvēkiem bija grūti pastāvēt 150 priekšā. Tik vien pašreiz palicis no Dziesmuvaras — vieni atrodas aiz dzelzs aizkara, citi visos pasaules kontinentos, zem smilšu velēnām un — Sibirijā . . .

Profesora Ādolfa Ābeles sešdesmit gadu jubileja bija visskaistākās svinības, kādas piedzīvotas trimdā. Likās, ka latvieši nometnēs, vācu ciemos un pilsētās atkal sadevušies rokās, lai nestu meslus mūsu šolaiku lielākajam latviešu komponistam — Ādolfam Ābelem.

Mēs vienoti dziesmā . . . B. K.

Kas brauc baltiešu vietā

Kāds lietuvis, kas patlaban uzturas kādā Vācijas nometnē, saņēmis no sava tēvoča ASV vēstuli, ka viņam sagatavotas vajadzīgās garantijas un iesniegtas iestādēs. Tēvocis ar nepacietību gaidot savu radinieku ierodamies. Pēc kāda laika pienākusi nevis ziņa, ka jāpošas ceļā, bet gan vēstule no tēvoča, kas bijis galīgi izbrīnījies un sanīknots. Gaidītā krustdēla vietā pie viņa ieradies gluži svešs žīdu iecelotājs, ar kuru tas pat nevarējis sarunāties. Protams, darba un dzīvokļa garantija palikusi spēkā, jo žīdam bijuši visi dokumenti uz krustdēla vārda. Kā viņš pie tiem ticis, to patlaban noskaidro iestādes. Jādomā, ka šāds gadījums nav vienīgais.

LLV/PB

ASV žīdi ierosina jaunus skrīningus

„New York Times" ziņo, ka sešas lielas ASV žīdu organizācijas ierosinājušas, lai, iedzīvinot Eiropas DP uzņemšanas programmu, amerikāņi pārbaudītu visus imigrācijas kandidātus jaunos rūpīgos skrīningos. Eiropas DP nometnēs esot daudz kolaborantu un personu, kas simpatizējot nacismam. Amerikas sabiedriskā doma prasot, lai visus, kas „saindēti ar rasismu un totālitārismu", aizkavējot iebraukt Amerikā ar tikpat stingriem līdzekļiem, kādus pašlaik izmanto pret komūnistiem. Tālāk žīdu organizācijas pieprasījušas, lai DP uzņemtu Amerikā, atmetot jebkādus aizspriedumus pret zināmām nacionālām vai reliģiskām grupām.

Pēdējai prasībai pievienojusies arī ASV katoļu palome „National Catholic Resettlement Council". Tā ierosinājusi, lai visa turpmākā imigrācija būtu proporcionāla rasiskajām un reliģiskajām grupām un elementiem, kas pārstāvēti Eiropas DP nometnēs. Sevišķi tas būtu darāms gadījumā, ja uzņemamo bēgļu skaitu palielinātu līdz 400.000. Bez tam katoļi pretojušies līdzšinējā likuma paragrafam, ka 40 proc. jauno imigrantu jānāk no boļševiku anektētajām territorijām, jo šāda klauzula diskriminējot bēgļus no citām territorijām.

LV

Nometņu dzīve

LCK viceprieksēdis J. Miezis kopā ar BCP latviešu pārst. A. Trapānu un LCK saimniecības noz. vadītāju J. Niedru apmeklēja vairākas angļu joslas latviešu nometnes. Bocholtā LCK pārstāvji saņēma tālākai sadalei Holandē dzīvojošo tautiešu pārtikas sūtījumus.

VĒSTULES REDAKCIJAI

A. Irbergs, Augsburgā

IESĀKUMAM — „EVERYDAY ENGLISH"

Tagad, kad daudziem tautiešiem pavēries vai solās pavērties ceļš uz ASV, Austrāliju vai citām angliski runājošām zemēm, no jauna pastiprinājusies interese par angļu valodu, un to reizēm gluži drudžaini sāk mācīties pat kūtrākie. Lai piekļūtu valodas sākumiem, ir dažādi cel. IRO skolās un darba rotās priekšroka ir ne stāstīnu lasīšanai, bet ikdienas valodas, tā sauktā Everyday English mācīšanai. Tūr lieto pazīstamo Modern English saīsināto kursu ar ziņām par amerikāņu sadzīvi, parašām, mājas iekārtu, darba dzīvi, sportu utt., un sarunām veikalā, pie kurpnieka, ar darba biedriem, — visu gan varbūt stipri elementāri un īsi, bet pasvītrojot galveno, imigranta ikdienas dzīvei nepieciešamo, un atmetot visu pārējo, kas tādā īsā kursā arī nemaz nevar ietilpt. Atzistu šo par derīgu mācīšanās veidu. Mācos un arī manu sekmes, tādēļ ieteicu arī citiem šādā veidā ķerties pie angļu valodas elementu iemācīšanās.

Zviedri

VAI PAKTA PAR
PAVĒRŠ

Pēc divu stundu apsp
dien pārtrauca Skandi
ministru prezidentu, ārliet
dzības ministru konfer
hāgenā, kas bija sasau
mērs par eventuālu šo
vienošanos Atlantijas p
ralstu ministri gan eso
par to, ka būtu vēlams
kāda veida kopīgu aizs
ansi, bet — kā teikts of
sākē — esot bijušas doms
īstuļiumu, kā „novērtēt
ko stāvokli". Tūlīt pēc
des pārtraukšanas, sā
tas aospriedes trīs vals
starpā. Dānijas un Zvie
kas izsaukušas uz Kope
rus sūtmus dažādās Ei
lai tie snīertu ziņojumu
pēlo stāvokli. Oficiālās
rodz turināt tuvākas d
tas ministru prezident
paskaidrojis, ka, lai gar
vēl nav panākta, 28. j
drīzā trīs valstu kon
katrā zinā notiks. Pēc
ministri nevarēiuši vien
ņu un norvēģu priekšlik
valstīm būtu iālīdz AS
Zviedrija joproiām cer
noklērt pašu skandināv
bas aliansi, kas paliktu
tomēr saņemtu amerikā

Volters Lipmans vien
ļiem ievadrakstiem asi
ārlietu ministrijas pazi
amerikāņu ieročus un p
tikai tādām valstīm, kas
rakstītušas līgumus par
nos Atlantijas paktam
ka nevarot izturēties
valstīm, kas atrodas ti
Padomju Savienībai va
tiem un pret tām, kas
prom. Neesot gudri p
domju kaimiņvalstis uz
tīes alianšei, kas prakt
nostiprināta. Ārlietu mi
stāvis, kas savus naskai
pārotami adresētis
valstīm, izteicies, ka ie
dot tikai tādām valstīm
nojūšās ar mums kolle
bas organizācijā". Nev

Sabotāža kuģu būvē

Devonportas kuģu b
gad pastiprināta uzra
pa nedēļas nogalēm,
kārtotus sabotāžas g
remontējamiem britu
kuģiem. Vēl rūpīgāk
kontrolēs kā civilistus,
niekus, kas ielet dokos
rēs pastāvīgas patrul
jomā, kur nodarbina
vēku.

Pēdējais gadījums
gājušās nedēļas beig
gremdēja kādu 60 to
Uz kuģa neatradās ne
un arī ugunsdzēsības
dien uz kuģa nekā
manija, bet pirmdien
pusei nogrimis. Pārba
ka atvērts ārējais v
tam 1000 tonnu zem
chant" atrada kādā
nisma ēlošanas cau
lupatas. Sabotāžu pa
bet ja zemūdene būt
izgājusi jūrā, varēt
pietnas sekas. Flote
dienesta darbinieki iz
šo gadījumu, kur a
kuģa „Sydney" ga
karteri atrada iem
bultas.

**NOTEIKUMI SVA
BĒRNA DZĪ**

No Londonas ziņo
maza bērna sadeg
konsulātā. Priekš l
aizdedzies padomju
domā. Kāda jauna
braukusi gar ugunsg
tobusā, pamanījusi,
ēkas logiem liesmu
trīs gadus veca mei
noķēkusi no autobusa
klausīdamās uz pa
protestiem, ielauzās
izglābtu. Pēc tam
to pašu jau agrāk
angļu policisti, bet
temīte bijusi kāda k
bērns — viņiem
konsulāts ir eksterr
ļiet tur atlaus vi
ņiem. Bērns nāko
tā mirris.

Raibā p

* Sveices pilsētin
vienbalsīgi nolēmus
pirmāk dāvināt 2
bāvā viņa.

* Pasniete Elfrid
gadu laulības
ieva vira, jo kopš
ļiem pastāvīgi sa
tīvu māsu.
dzības. BBC,

jums
n Ābelem

onistam klavieres

rs vienmēr saglabājis savu bikl
idu un smalkjūtīgo atturību, kas
sturīga viņa būtei.
ēc Poruka referāta koncertdzie-
e Ksenija Brante nodziedāja
as Ābeles dziesmas, klavierpava-
mu spēlējot pašam komponis-
. Tad sekoja Valkas nometnes
„Dziesmu Vairogs" koncerts,
bija veltīts vienīgi jubilāra dar-
n. Agrāk komponēto dziesmu
bija arī viens pirmatskanojums
reti dziedātā brīniškigā „Val
laime", ko 1934. gadā Dziesmu-
aizveda uz Dāniju, Norvēģiju
Zviedriju. Solo partiju šai un
meitiņa kā rozīte" dziedāja Zi-
la Ābele, veicot savu uzdevumu
kšzīmīgi. Klausītājiem sevišķi
ka pēc K. Skalbes teksta kom-
ētais „Baltais miers", kas ar savu
kaņu un lielo vienkāršību radīja
esi dziļu iespaidu. Vairākas rei-
nācās atkārtot draisko „Ak tad",
ņigi vārdi jāsaka ir „Dziesmu
rogam", ir tā diriģentam Jānim
nājam. Kamēr citās nometnēs
„dibinājušies un putējuši", tik-
„Dziesmu Vairogs" dziedājis un
zis un tagad kļuvis par vienu no
kšzīmīgākām un nopietnākām
su trimdas vokālām vienībām.
ēc koncerta notika jubilāra su-
āšana. Vairāk nekā 20 organi-
ju, koru, nometņu komiteju, laik-
stu un skolu pārstāvju pateicās
fesoram un novēlēja dievpaligu
omākajā darbā. Telegrafiski pro-
ru Ābeli sveica archibīskaps,
nponists Jānis Kalniņš no Kanā-
Volfgangs Dārziņš, Blombergas
kslinieki, bijušais Latvijas gene-
konsuls un Dziesmuvaras goda-
irs Vanags no Oslo un daudzi
Skaistas veltes, krāšņi ziedi un
dzās aploksnes liecināja, ka lat-
su trimdinieki mīl un cienī Ābeli
ir pateicīgi viņam par tām vēr-
ām, kas padara bagātāku mūsu
tūru. Apsveicēju garo rindu no-
dza komponists Jēkabs Poruks,
ādams „kādas anonīmas biedri-
vārdā, kas jau līkvidējusies, tik-
darbību sākusi". Tā bija rīcības
niteja, kas dāvināja profesoram
elem viskrāšņāko balvu — kla-
res. Par latviešu trimdas organi-
ju, laikrakstu, draudžu un at-
išķo personu ziedotajiem līdzek-
m iegādāts instruments, kas pro-
oram palīdzēs turpmākajā darbā.
ris, kas bija novietojies uz ska-
es, pašķīrās, un skatītāji, sirsnīgi
audējot, varēja aplūkot skaisto
nino.
ēc oficiālās daļas notika mielasts,
ā piedalījās ap 170 personu,
būt tie bija visskaistākie brīži
ā svinību laikā, jo kur skan dzies-
s, tur allaž bijis labi. Astoņu
fesionālu un neprofesionālu diri-
tu vadītas, skanēja Vītola, Jāņa
lniņa, Jēkaba Poruka, paša jubi-
a Ādolfa Ābeles un pat igaunu
nponista Hermas dziesmas. Cit-
t tik „varīgai" Dziesmuvarai šo-
vajadzēja noliekt galvas „Dzies-
Vairoga" un Hersbrukas kora
ekšā, jo 22 cilvēkiem bija grūti
stāvēt 150 priekšā. Tik vien paš-
palicis no Dziesmuvaras — vieni
odas aiz dzelzs aizkara, citi visos
aules kontinentos, zem smilšu
ēnām un — Sibirijā . . .
Profesora Ādolfa Ābeles sešdes-
gadu jubileja bija visskaistākās
nības, kādas piedzīvotas trimdā.
kās, ka latvieši nometnēs, vācu
mos un pilsētās atkal sadevušies
tās, lai nestu meslus mūsu šolai-
lielākajam latviešu komponis-
n — Ādolfam Ābelem.

Mēs vienoti dziesmā . . . B. K.

VĒSTULES REDAKCIJAI

Irbergs, Augsburgā

IESĀKUMAM — „EVERYDAY ENGLISH"

Tagad, kad daudziem tautiešiem
vēries vai solās pavērties ceļš uz
ASV, Austrāliju vai citām angliski
nājošām zemēm, no jauna pastip-
nājušies interese par angļu valo-
, un to reizēm gluži drudžaini sāk
ācīties pat kūtrākie. Lai piekļūtu
lodas sākumiem, ir dažādi ceļi.
O skolās un darba rotās priekš-
ka ir ne stāstiņu lasīšanai, bet
dienas valodas, tā sauktā Every-
y English mācīšanai. Tur lieto
zīstamo Modern English saīsināto
rsu ar ziņām par amerikāņu sa-
īvi, paražām, mājas iekārtu, dar-
dzīvi, sportu utt. un sarunām
ikalā, pie kurpnieka, ar darba
ēdriem, — visu gan varbūt stipri
ementāri un īsi, bet pasvītrojot
lveno, imigranta ikdienas dzīvei
pieciešamo, un atmetot visu pā-
jo, kas tādā īsā kursā arī nemaz
var ietilpt. Atzīstu šo par derīgo
ācīšanās veidu. Mācos un arī ma-
sekmes, tādēļ ieteicu arī citiem
dā veidā ķerties pie angļu valo-
s elementu iemācīšanās.

Zviedri joprojām vilcinās

VAI PAKTA PARAKSTĪŠANA NOZĪMĒTU BALTIJAS JŪRAS PAVĒRŠANU RIETUMU KARA FLOTĒM

Pēc divu stundu apspriedēm svētdien pārtrauca Skandināvijas ministru prezidentu, ārlietu un aizsardzības ministru konferenci Kopenhagenā, kas bija sasaukta, lai vienotos par eventuālu šo valstu pievienošanos Atlantijas paktam. Visu valstu ministri gan esot vienojušies par to, ka būtu vēlams noslēgt kaut kāda veida kopīgu aizsardzības aliansi, bet — kā teikts oficiālā komunikē — esot bijušas domstarpības par jautājumu, kā „novērtēt starptautisko stāvokli". Tūlīt pēc oficiālās sēdes pārtraukšanas, sākušās privātas apspriedes trīs valstu pārstāvju starpā. Dānijas un Zviedrijas valdības izsaukušas uz Kopenhāgenu savus sūtņus dažādās Eiropas zemēs lai tie sniegtu ziņojumus par vispārējo stāvokli. Oficiālās sēdes paredz turpināt tuvākās dienās. Dānijas ministru prezidents Hedtofts paskaidrojis, ka, lai gan vienošanās vēl nav panākta, 28. janvārī paredzētā trīs valstu konference Oslo katrā ziņā notiks. Pēc BBC ziņām, ministri nevarējuši vienoties par dāņu un norvēģu priekšlikumu, ka trim valstīm būtu ļāļūdz ASV palīdzība. Zviedrija joprojām cerot, ka varētu noslēgt pašu skandināvu aizsardzības aliansi, kas paliktu neitrāla un tomēr saņemtu amerikāņu palīdzību.

Volters Lipmans vienā no pēdējiem ievadrakstiem asi kritizē ASV ārlietu ministrijas paziņojumu, ka amerikāņu ieročus un palīdzību dos tikai tādām valstīm, kas ieņemšķ parakstījušas līgumus par pievienošanos Atlantijas paktam un aizrāda, ka nevarot izturēties vienādi pret valstīm, kas atrodas tieši kaimiņos Padomju Savienībai vai tās satelītiem un pret tām, kas atrodas tālāk prom. Neesot gudri piespiest padomju kaimiņvalstis uzreiz pievienoties aliansei, kas praktiski vēl nav nostiprināta. Ārlietu ministrijas pārstāvis, kas savus paskaidrojumus nepārprotami adresējis Skandināvijas valstīm, izteicies, ka ieročus varētu dot tikai tādām valstīm, kas „apvienojušās ar mums kollektīvas drošības organizācijā". Nevarot būt šaubu par to, ka šos vārdus pareizi sapratīs arī Maskavā un, ka tie patiesībā nozīmē, ka pakta parakstīšana saistītos ne tikai ar ieroču piegādi, bet arī ar angļu un amerikāņu aviācijas un flotes atbalsta punktu ierīkošanu pakta dalībnieku teritorijās resp. Skandināvijā, Stratēģiskās priekšrocības, ko rietumi ar to iegūtu, esot neapšaubāmas, bet vajagot arī apdomāt to, ko Padomju Savienība varētu izdarīt to gadu laikā, kamēr rietumu alianse izvērstos par militāru reālitāti. Neesot domājams, ka Padomju Savienība mierīgi noskatītos, labi zinādama, ka šādi atbalsta punkti pavērtu rietumu flotes spēkiem Baltijas jūru un pietuvinātu rietumu aviācijas bazes pašai Padomijas sirdij.

Pirmā padomju atbilde, pēc Lipmana domām, būtu Somijas okupēšana, lai novietotu karaspēku pašā Zviedrijas pierobežā. Esot zināms, ka Zviedrija ir stiprākā militārā valsts Skandināvijā, daudzi domājot, ka tai ir pēc stipruma trešā aviācija Rietumeiropā, tai esot ievērojama flote Baltijas jūrā un specīga kara rūpniecība, tāpēc vajadzētu padomāties, iekām šo valsti piespiež kļūt par tiešu padomju pretinieci.

BBC, NYHT

Sabotāža britu kuģu būvētavās

Devonportas kuģu būvētavās tagad pastiprināta uzraudzība, īpaši pa nedēļas nogalēm, ievērojot atkārtotus sabotāžas gadījumus uz remontējamiem britu kara flotes kuģiem. Vēl rūpīgāk nekā līdz šim kontrolēs kā civilistus, tā flotes jūrniekus, kas ieiet dokos, kā arī uzturēs pastāvīgas patruļas doku rajonā, kur nodarbina ap 20.000 cilvēku.

Pēdējais gadījums notika aizpagājušās nedēļas beigās, kad nogremdēja kādu 60 tonnu palīgkuģi. Uz kuģa neatradās neviens cilvēks, un arī ugunsdzēsības patrula svētdien uz kuģa nekā aizdomīga nemanīja, bet pirmdien kuģis bija pa pusei nogrimis. Pārbaudot izrādījās, ka atvērts ārējais ventilis. Pirms tam 1000 tonnu zemūdenē „Tranchant" atrada kādā stūres mechanisma ellošanas caurulē sabāztas lupatas. Sabotāžu pamanija laikā, bet ja zemūdene būtu pēc remonta izgājusi jūrā, varētu rasties nopietnas sekas. Flotes izlūkošanas dienesta darbinieki izmeklē arī trešo gadījumu, kur aviācijas bazes kuģa „Sydney" galvenā motora karterī atrada iemestas tērauda bultas. DM

NOTEIKUMI SVARĪGĀKI PAR BĒRNA DZĪVĪBU

No Londonas ziņo par traģisku maza bērna sadegšanu padomju konsulātā. Priekš kādām dienām aizdedzies padomju konsulāts Londonā. Kāda jauna sieviete, kas braukusi gar ugunsgrēka vietu autobusā, pamanījusi, ka vienā no ēkas logiem liesmu apņemta stāv trīs gadus veca meitenīte. Angliete nolēkusi no autobusa un, nemaz neklausīdamās uz padomju ierēdņu protestiem, ielauzās ēkā, lai bērnu izglābtu. Pēc tam noskaidrojās, ka to pašu jau agrāk gribējuši darīt angļu policisti, bet — lai gan meitenīte bijusi kāda konsulāta ierēdņa bērns — viņiem paskaidrots, ka konsulāts ir eksterritoriāla ēka, un ieiet tur atļaus vienīgi ugunsdzēsējiem. Bērns nākošā dienā slimnīcā miris.

NZ

Raibā pasaule

* Šveices pilsētiņas Bades dome vienbalsīgi nolēmusi dvīņu tēviem turpmāk dāvināt 25 pudeles vislabākā vīna. (DK)

* Eseniete Elfrīda Hufauere pēc četru gadu laulības dzīves šķīrās no sava vīra, jo kopš kāzām pēdējais sievu pastāvīgi samainījis ar vīnas dvīņu māsu. (RI)

biedrības. BBC, NZ, NYHT, DM

DAŽOS VĀRDOS

Pēkšņi atbrīvots no amata padomju vēstniecības padomnieks Londonā Pavlovs; iemesli nav zināmi. Pavlovs ir pazīstams krievu diplomāts, darbojās par tulku 1940. g. Hitlera sarunās ar Molotovu un bija Staļina tulks Jaltas, Potsdamas un vēl dažās konferencēs.

11 kara kuģus, ko Anglija kara laikā aizdeva Padomju Savienībai, iau sestdien gaidīja ierodamies Skotijā. Tie no Murmanskas esot izbraukuši, bet aizkavējušies ceļā.

Franču-itaļu muitas ūnijas projektu, ko izstrādājusi lietpratēju komisija, šinīs dienās iesniedz abu valstu parlamentiem.

Masu iecelošana Venecuēlā pārtraukta pēc valdības rīkojuma un iecelošanas komisijas Eiropā likvidētas, ziņo AP.

Jaunās 1 feniņa monētas pirmdien sāka izdot apvienotās brituamerikāņu joslas bankas. Apgrozībā paliek arī vecie 10 feniņu gabali ar 1 feniņa vērtību.

Vatikans vēlas arī turpmāk uzturēt spēkā ar Hitleru parakstīto konkordātu, kas starp citu paredz, ka katolu baznīcai ir tiesības uzturēt Vācijā skolas ar tādām pašām tiesībām kā valsts skolām un, ka dala katolu garidznieku saņem algas no valsts.

Viktors Kravčenko, kura prāva pret franču laikrakstu „Lattres Francaise" iesākās pirmdien, nolēmis iesūdzēt tiesā par neslavas celšanu arī „Ce Soir", kas apgalvojis, ka Viktors Kravčenko esot tā pati persona, kas Vācija sarkastījusi un izdevusi grāmatu „Es biju Staļina gūsteknis". Šīs Hitlera laikā izdotās grāmatas autors gan esot parakstījies kā R. Kravčenko.

Apšaudīšanās Čechoslovakijas pierobežā izcēlusies pagājušās nedēlas beigās, kad čechu robežsargi sāka šaut uz amerikāņiem, kas uz uguni atbildēja. Uguns kaujā lietoti tikai vieglie ieroči un, vismaz amerikāņu pusē, neviena ievainota nebija. Tā sākās pēc tam, kad kāds smagais auto, acīm redzot piekrauts ar mašīnu daļam, lūkoja slepeni pārkļūt pāri robežai Čechoslovakijā.

Komūnisti sāk runāt par samierināšanās iespējām starp kapitālismu un komūnismu, un to uzskata par jaunu „aukstā kara paņēmienu". Itaļu komūnistu līderis Toljati teicis, ka kapitālisms un komūnisms var mierīgi sadzīvot, un esot „smieklīgi runāt par padomju miera ofensīvu, jo Padomju Savienība vienmēr bijusi par mieru". Līdzīgā garā izteicies franču komūnistu senjors Kašēns.

Politiskos bēgļus nav paredzēts nosūtīt atpakaļ, paziņojusi Bavārijas militārā valdība, atsaucot izplatītās baumas. Ievērojot pieaugošo bēgļu skaitu, gan paredzēts tos turpmāk pamatīgi nopratināt. Atpakaļ nosūtīs vienīgi profesionālus kontrabandistus un citus nevēlamus elementus.

Pretkomūnistiski nemieri, pēc aģentūru ziņām, sākušies Ziemeļkorejā.

Visvairāk DP, skaitā 79.791, līdz šim uzņēmusi Anglija, ziņo IRO.

Vēstulu un pastkaršu satiksme starp Vācijas rietumiroslām un krievu joslu atkal atjaunota.

Montekarlo spēļu kazino banku pēc divu nedēļu veiksmīgas spēles „uzspridzināja" trīs angļi. Bankai bija jāizmaksā laimētājiem 40 milj. franku.

Maizes racionēšanu nolēmusi atcelt Francijas valdība.

Bīstama šokolāde ar piejauktām tērauda skaidām parādījusies Minchenes melnajā tirgū. Uz sarkanā iesaiņojuma ir Prāgas firmas Orion uzraksts, ar apzīmējumu Eosa.

Āzija prasa uzklausīt savu balsi

Drošības padomei iesniegtajā rezolūcijā 19 valstu Indonēzijas konference Jaundēlijā pieprasīja atjaunot pilnīgu rīcības brīvību tagadējai indonēziešu republikāņu valdībai, holandiešu karaspēka izvākšanu no Indonēzijas Drošības padomes noteiktajā terminā, jaunas indonēziešu valdības nodibināšanu līdz 15. martam, kurai būtu visas tautas uzticība un jaunas satversmes sapulces sasaukšanu līdz 1. oktobrim. Visa vara Indonēzijā līdz 1950. g. jānodod pašu indonēziešu valdībai.

Holandes ministru prezidents Dr. Drēzs pēc atgriešanās Amsterdamā izteicās, ka varot cerēt uz drīzu vienošanos ar indonēziešu, kā arī UN pārstāvjiem. Indijas ministru prezidents Pandits Nēru paskaidroja, ka Āzijā esot gaidāma jauna sapratšanās ēra. Arī BBC korespondents Jaundēlijas konferencei veltī lielu uzmanību. Pēc turienes novērotāju domām, Āzija patlaban izsakot prasību, lai visa pasaule ar to rēķinātos kā ar izcilu faktoru pasaules politikā. Neesot jāaizmirst, ka Jaundēlijas konference pārstāvējusi gandrīz pusi no visas pasaules iedzīvotājiem. BBC, St, BB

Ķīnas komūnisti nerunā, bet iet uz priekšu

(Turpinājums no 1. lpp.)

Jaunais valsts prezidents Licujens, kas paskaidrojis, ka paliks amatā tikai līdz tam brīdim, kamēr noslēgs mieru, kādā radio uzsaukumā svētdien aicināja arī opozicijas politiķus, kas visi devušies no Nankingas uz Šanhaju, atbalstīt valdības centienus pēc iespējas ātri noslēgt mieru. Kāds komūnistu raidītājs, pēc BBC ziņām, prasījis, lai dibina koalicijas valdību komūnistu vadībā.

Nacionālistu izmisīgo stāvokli raksturoja arī kāda vēlu naktī uz pirmdienu publicēta ziņa, ka Nankingu atstājuši amerikāņu militārie padomdevēji, kas trīs gadus bija atbalstījuši nacionālistu karavadonus. Nankingā palikuši tikai 3 amerikāņu padomnieki. Tai pat laikā ziņoja, ka Sidnejā, Austrālijā, ar lidmašīnām atvesti pirmie 300 bijušie Krievijas pavalstnieki — t. s. „baltie krievi", kas bēg no komūnistiem Ķīnā. IRO bez tam vedīšot vēl 6000 balto krievu uz Filipīnu salām.

Neatkarīgais angļu laikraksts „New of the World" svētdien kādā ievadrakstā aizrādīja, ka komūnisti nebūs pirmie, kas iekaros Ķīnu, bet līdz šim visi Ķīnas iekarotāji paši tur uzsūkti un pazuduši, resp pārvērtušies par ķīniešiem un pieņēmuši šīs zemes mūžvecās tradicijas. Šis laikraksts piebilst, ka Čangkaišeks neesot varējis pretoties komūnistiem tāpēc, ka neesot spējis likt viņiem pretim stingri ideļisku cīņas bazi. Labā spārna „Daily Express" atkārto vairākkārt dzirdēto „mierājumu", ka Ķīnas komūnisti esot citādi kā padomju komūnisti.

Berlīnes padomju joslas laikraksts „Tägliche Rundschau" Čangkaišeka aiziešanai veltītā rakstā publicē aģentūras „Jaunā Ķīna" apgalvojumu, ka Čangkaišeks esot izmantojis savu politisko stāvokli, lai iegūtu milzīgu privātu īpašumu, un viņš tagad esot viens no bagātākajiem cilvēkiem pasaulē. Viņa kontrolei esot paklautas 116 fabrikas, 33 raktuves, 33 spēkstacijas un gandrīz visi Ķīnas dzelzceļi un kuģniecības sa-

Kā strādā vācu „naudas taisītāji"

Viltо pat 10 feniņu zīmes

Vācu zemju banka izsolījusi līdz 3000 marku godalgu par naudas viltotāju notveršanu. Apgrozībā parādījušās vāji viltotas 100 marku zīmes, kā arī citas viltotas banknotes. Iedzīvotāji brīdināti, 100 marku zīmes saņemot, veltīt uzmanību sievietes attēlam naudas zīmes priekšpusē, vidū: viltojumiem skaidri samanāmi zīmējuma defekti. Viltojumu dēļ Minchenes tramvaju konduktori sestdien vairs nepieņēma lielākas naudas zīmes par 2 markām. Pirmo reizi kopš kara arī Berlīnē pagājušās nedēļas beigās apcietināta kāda naudas viltotāju banda, kas bija nodarbojusies ar rietumu marku atdarināšanu, izmantojot kādu spiestuvi. Bez tam amerikāņu joslas iestādes ievadījušas intensīvu kontrabandistu apkarošanu. Robežas pārbraukšanai kontrabandisti bieži izmanto īpaši pārbūvētus preču automobiļus. Kā pagājušajā nedēļā izteicās ģenerālis Klejs, gada laikā no apvienotās joslas izkontrabandētas preces ap 200 miljonu dolaru vērtībā.

Pasaulē nav bijis un laikam nebūs tādas naudas, ko neviltotu. Visvieglāk, izrādās, atdarināt metallnaudu, bet tikpat veikli vilto arī papīra banknotes. Jau mēnesi pēc valūtas maiņas Vācijā parādījās viltotas jaunās markas. Kaut arī 14 dienas vēlāk viltotājus apcietināja, vieglas peļņas kārotājus tas tomēr nenobiedēja. Īstais darbs tomēr sākās tikai pagājušā rudenī, un no tā laika tirgu pārpludinājuši visāda veida viltojumi.

Līdz šim zināms, ka zili sarkanā divdesmit marku banknote parādījusies 17 dažādos viltojumos. Lielā atdarinājumu serija izskaidrojama ar to, ka darbojas gan atsevišķas personas, gan veselas viltotāju bandas, kur „strādā" vairāki speciālisti kopā. Zināmā mērā valnojama arī publika savas lētticības dēļ. Vācu zemju bankā glabājas kāda 20 marku banknote, kas izgriezta no laikraksta, salīmēta un ar krāsainu zīmuli izkrāsota. Un tomēr arī tai bijuši savi noņēmēji. Uzraudzības iestādēm „tik primitīvs" darbs nesagādā nekādas galvas sāpes. Daudz grūtāk tikt galā ar tādiem viltotājiem, kas izlieto visas tehniskās iespējas. Parasti sadarbojas grafiki, ķīmiķi un iespieddarbu speciālisti. Dažreiz nepareiza ir tikai viena līnija, kas bez palielināmā stikla nemaz nav redzama. Citreiz kādā banknotes stūrī ir tikko jaušams krāsas defekts vai neparelzs vilciens.

Ja policija šīs „kļūdas" izsludinātu, laudis vairs neuzticētos arī īstajām naudas zīmēm un varētu rasties sajukums. Bez tam tā būtu laba zīme arī viltotājiem, kas nākāmās serijas izlaistu jau bez miseklīem. Reiz par viltotām 20 marku banknotēm izsludināja tādas, kam sērijas numurs 545451 un Berlīnes zīmogs aplī. Jau pēc dažām dienām viltotāji izlaida citu sēriju bez burta B un ar augošiem numuriem.

Līdz šim vēl nav noskaidrots, kāpēc tieši zili sarkanā 20 marku zīme ir visvairāk viltotā. Tās zaļā dvīņu māsa vēl nav viltota, tāpat desmit, divu marku un 50 feniņu banknotes. Visām pārējām zīmēm, pat 10 feniņiem, ir atdarinājumi. Parastajā tirdzniecībā viltotas naudas zīmes apgrozās maz. Visaugligākā zeme tām melnā tirgus darījumos un valūtas operācijās. Tā bieži gadās, ka darījumu beidzot, vērtīgu Šveices franku īpašnieks aiziet ar pilnu portfeli viltoto marku.

Naudas viltotājiem tomēr nav vieglas dienas, jo policija ir ļoti uzmanīga, un vainīgie nereti jau pēc dažām dienām ottopas cietumā. Tā kāda viltotāju banda ar lieliem krājumiem nepareizās naudas no Hamburgas devās uz Minchenī. Pirmo viltoto banknoti viņi izmainīja pie benzīna tanka. Vēlāk tie maksāja viesnīcās, kas atradās gar brauciena maršrutu. Nebija vēl viltotāji ieradušies Minchenē, kad policijai jau bija rokā visas vajadzīgās ziņas. Pāris dienas vēlāk viņus apcietināja. NZ

Uzaicinājums aizbraucējiem

Katru mēnesi mūsu trimdas saime izvada uz citām zemēm un kontinentiem savas tautas locekļus, lai tie pēc nometnēs pavadītajiem gadiem rastu sev jaunas mājas vietas un dzīves eksistences pamatus līdz tam laikam, kamēr Māte Latvija tos atkal varēs aicināt atpakaļ pie sevis. Daudz straujākā tempā izceļošana risinājusies 1949. gadā, kad pilnā mērā iedarbosies ASV imigrācijas likums. Lai galīgi neizirtu saites tautiešu starpā un būtu apzināti visi tautas locekļi, tā ka varētu sasaukties ikkurā brīdī, LCK uzaicina ikkatru izceļotāju, nonākot jaunajā dzīves vietā, paziņot LCK Latviešu Centrālai Kartotēkai (16, Hanau a. Main, Lettenlager, US Zone, Germany) savu adresi. Līdz ar vārdu un uzvārdu adresē lūdz pievienot dzimšanas datus un pēdējo pamatnometni Vācijā. Ziņas iesniedzamas arī vietējām latviešu kartotēkām:

Anglijā — Latvian Legation, 87 Eaton Place, London S.W. 1; **Francijā** — N. Vigrabs, Comite D'Entraide Letton en France; 66, rue Seine, Paris — VI, France; **ASV** — Latvian Relief, Inc., 92 Liberty Str., New York 6, N.Y., USA; **Kanādā** — T. Brilts, Conservatory of Music, Halifax, NS, Canada; **Austrālijā** — Australian Latvian Welfare Society; G.P.O. Box 3471, Sydney (NSW.) Australia; **Argentinā** — Asociacion Letona en Argentina, Boedo 737, Buenos Aires, Argentina; **Brazilijā** — Brazilijas Latviešu Palīdzības Komiteja, Sub-Comité de Socorros ás Vitimas da Guerra na Letonia, Ruo Boa Vista, 127—4º S/409, S. Paulo, Brasil.

LCK inf. noz.

Pat slimība padarīta par politiskās cīņas ieroci

Franciju piemeklējusi visjaunākā influencas epidēmija kopš lielā gripas posta, kas pārņēma Eiropu pēc pirmā pasaules kara, un toreiz aizveda kapā ap 100.000 franču. Pagājušā nedēļā influencas vilnis draudīgi sāka pārsviesties arī uz Angliju. Tā piemeklējusi arī Italiju, kur komūnistu propagandisti centās pierādīt, ka šķaudīšana arī esot šķiru cīņas ierocis. Sarkanā „Unita" rakstīja: „Viegla saaukstēšanās, ko šais dienās tik viegli iegūt, var radīt fatālas sekas nepriviligētajiem, kam trūkst naudas, lai nopirktu aspirīnu".

Visjaunākais stāvoklis tomēr ir Francijā, kur ar influencu slimo visi, ar ministru prezidentu Keju priekšgalā. 200 Parīzes policistu jau ir slimības atvalinājumā, Ronas ielejā 100.000 cilvēku gul gultās, Alansonā skolotāju un skolnieku trūkuma dēļ slēgtas skolas. Saslimis arī galvenais influencas apkarotājs, veselības ministrijas epidēmiju daļas vadītājs Dr. Lisjens Bernārs. Viņa darbinieki tomēr turpina cīņu un veselības ministrija, starp citu, paziņojusi visiem Francijas iedzīvotājiem: „Tiklīdz jūs uz ielas vai telpās ieraugāt kādu aizdomīgu, kas varētu būt saslimis ar influencu, jums jāaizsedz deguns un mute ar marles lupatiņu." Šim padomam tomēr franči negrib klausīt. Daudz lielāku piekrišanu guvis kāds pazīstams ārsts, kas publiski izteicies: „Alkohola patērēšana ir vismaz tikpat labs līdzeklis pret influencu kā visas citas zāles." Pēc šī paziņojuma arī restorānos parādījās valdības izdotie plakāti ar uzrakstiem: „Izvairīšanās no influencas ir sabiedrisks pienākums!"

Pagājušās nedēļas beigās influenca (un paģiras) tomēr joprojām nebija beigusies. Franči sāka gudrot, no kā gan šis posts varētu celties. Kāda namamāte, skaļi šķaudīdamās, teica: „Es zinu, ka tas ir krievu baktērioloģiskā kara mēģinājums!" Citi, kas zināja, ka gripas epidēmija pēc pirmā pasaules kara sākās Spānijā, apgalvoja, ka nelaime ievazāta no Italijas un sāka saukt to par „la grippe Italienne", uz ko daudzie Parīzes itaļi nikni atbildēja, ka tā esot „influenza Francese".

„Time"

Pārvedot mums naudu pa pastu, nealzmirstiet uz pārveduma talona otrā pusē atzīmēt, par ko Jūs maksājat.

Ar pieri sienā

Angļu romānists Evelins Vaugs atgriezās no ceļojuma pa ASV, un izteicās, ka viņam tā zeme nepatīkot. „Viņu istabas ir pārāk karstas, viņu radio spēlē visu dienu, viņi runā pārāk daudz, pie viņiem ir neiespējami justies labi." Pēc tam viņš piebildis, ka pēc mēneša atkal dosies uz ASV priekšlasījumu turnejā, jo par katru priekšlasījumu saņemot 550 dolaru.

*

Mazās Maijas tētis saņēmis aicinājumu braukt uz ASV. „Tēti, vai mēs brauksim uz Ameriku?" — Jā. — „Vai mēs tad dzīvosim Amerikā?" — Jā. — „Saki, tēti, kādās nometnēs dzīvo amerikāņi?"

*

Tokijas komūnistu laikraksts „Sarkanā Zvalgzne" žēlojas, ka pilsētas valdes ierēdņi atvilinot partijai biedrus solīdami katram, kas izstāsies, brīvas peldes.

*

Virdžīnijas štata Norfolkas pilsētas valdē ieradusies kāda sieviete un pieprasījusi ieroču atļauju pistolei. Kad viņai pateica, ka būs jāgaida apmēram stundu, viņa iesaucās: „Nē! Tas būtu pārāk vēlu. Tad man tomēr būs jāiztiek ar nazi."

Čangkaišeka ausma un noriets

Ja nenotiks brīnums, nesen rakstīja amerikāņu laikraksti, tad Ķīnas vēsturē būs izbeigusies ēra, ko varētu nosaukt par Ķīnas rietumiskošanu. Šī ēra bija atnesusi Ķīnai kanālizāciju, parlamentāras valdības iesākumus un masu audzināšanu, tā bija atnesusi arī ložmetējus un kristietību un Marksa mācibas. Čangkaišeks aktīvi piedalījies visos šais procesos, šis ēras vēsture ir līdz ar to arī Čangkaišeka vēsture.

Vispirms Čangkaišeks sajūsminājās par ložmetējiem. Jau no bērna dienām viņš vēlējās kļūt karavīrs. Paotingas militārā akadēmijā, ko viņš beidza 1906. gadā, viņš ieguva augstākās atzīmes par spīti tam, ka viņš neaudzēja bizi. Bizes trūkums toreiz bija bīstamas revolūcionāras nostājas pazīme. Augstas atzīmes radīja viņam iespēju studēt Tokijas militārā akadēmijā, un tur viņš 1911. g. satika Sunjatsenu, kas vadīja sacelšanos pret Mandžu dinastiju un dibināja Ķīnas nacionālistu partiju — Kuomintangu. Viņš drīz kļuva šīs partijas karavadonis un izcīnīja daudzas kaujas. 1923. gadā, kad Sunjatsens atzina Padomju Savienību par Ķīnas nacionālistu sabiedroto, arī Čangkaišeks domāja, ka Padomju Savienība ir draugs. Kremlis toreiz pavēstīja, ka atsakās no vecās Krievijas prasībām uz Mandžūriju un Ziemeļķīnu, un „piekrita" Sunjatsena paskaidrojumiem, ka komūnisms nav Ķīnai piemērots. Čangkaišeks 1923. gadā devās uz Maskavu studēt militārās zinātnes. Viņš iemācījās pietiekami daudz, lai pēc atgriešanās nodibinātu patstāvīgu Ķīnas militārakadēmiju. Bet viņš iemācījās arī vēl ko citu. Viņš toreiz rakstīja: „Es agrāk apbrīnoju krievu revolūciju un tās mērķus, bet Maskavā es pārliecinājos par to, ka šie mērķi nav sasniedzami ar tām metodēm, ko viņi lieto."

Pēc Sunjatsena nāves 1925. g. Čangkaišekam, kas vadīja Kuomintanga spēkus, izdevās izlauzties no Kantonas ielenkuma un gāzt Pekingas valdību. Viņa armijas neatturami devās uz ziemeļiem, pievienot vienu kara kungu pēc otra. Čangkaišeks pierādīja, ka viņš ir ne tikai kara vadonis, bet arī politiķis, izspēlēdams vienu kara kungu pret otru. Viņš ieguva komersantu uzticību, un bankieri, kas pēc vecām Ķīnas tradicijām nekad neuzticējās karavīriem, sāka viņu atklāti atbalstīt. 1928. gadā Čangkaišeks triumfāli ieradās Pekingā. Viņš bija kungs visā Ķīnā, izņemot nedaudzus apgabalus, kur kara kungi vēl nebija viņam pakļāvušies.

Svarīgākais no šiem atlikušiem apgabaliem bija Hankovas province, kur vēl valdīja komūnisti. Iesākumā tie bija cīnījušies kopā ar Čangkaišeku, bet 1927. gadā saņēmuši Maskavas pavēli rūpēties par to, lai viņi paši kļūtu noteicēji visā Ķīnā. Čangkaišeks ar savu aģentu palīdzību uzzināja par šo Maskavas pavēli gandrīz vienlaicīgi ar toreizējo komūnistu vadoni Borodinu, un nekavēdamies sakāva Hankovas garnizonu. Nākošos desmit gadus, līdz kara iesākumam ar japāņiem, viņš nemitīgi vajāja komūnistu armiju atliekas no vienas kalnu aizas uz otru, nekad tomēr nespēdams notvert tās izšķirējai cīņai. 1934. g. komūnisti atkal bija tik stipri, ka pēc 6000 jūdžu pārgājiena cauri Ķīnas ziemeļdaļai ieņēma Jenanu un izsludināja to par sarkanās Ķīnas galvaspilsētu.

Par spīti tam, Ķīnas rietumiskošana šais desmit gados 1927. — 1937. gadam progresēja vairāk nekā jebkad agrāk vai vēlāk. Šais gados būvēja jaunus dzelzceļus, ceļus, skolas, upju aizsprostus, iestādes sērgu apkarošanai. Viņš otrreiz apprecējās, šoreiz apņemdams vecā Sunga meitu. Sungs, pats būdams kristietis, bija nopelnījis milzu bagātības, izdodams pirmo bībeli ķiniešu valodā. Viņa meita bija studējusi Amerikā. Čangkaišeks pats pārgāja metodistu ticībā.

Kad 1931. gadā japāņi iebruka Mandžurijā, Čangkaišeks nedarīja nekā. Viņš vēl nebija beidzis sava karaspēka pārorganizēšanu. Daļa ģenerāļu bija sašutusi, un kad vēl 1936. gadā Čangkaišeks nepieteica karu Japānai, Siānas garnizona ģenerāļi viņu apcietināja. Čangkaišeks katēgoriski atteicās pakļauties ģenerāļu diktātam. „Ja jūs gribat mani nošaut, tad šaujiet tūlīt!" Viņš trakoja aiz nikuma par to, ka Nankingas valdība nebombardē nepaklausīgo Siānas garnizonu no gaisa. Kad nakti pēc viņa apcietināšanas pilsētā sākās apšaudīšanās, Čangkaišeks izlēca pa logu apakšvelā, pārrāpās pār desmit pēdu augstu sētu un puskails bēga pa laukiem. Viņš pazaudēja savus liekos zobus un beidzot sapinās kādā stiepuļu žogā. Kad viņu notvēra un atveda atpakaļ, viņš atkal pieprasīja, lai viņu nošauj. Dumpinieki izlasīja Čangkaišeka privāto dienas grāmatu un konstatēja, ka viņš patiesībā tikpat sirsnīgi vēlas cīnities pret japāņiem kā viņi paši. Gadu pēc tam Japāna patiešām uzbruka Ķīnai. Vēlāk viņi desmit reizes piedāvāja Čangkaišekam mieru, bet viņš visus piedāvājumus noraidīja, un domāja piedzīvojis savu lielo dienu, kad 1943. gadā Ruzvelts un Čērčils Kairas konferencē apsolīja viņam atbrīvot un atjaunot viņa valdību visā Ķīnas territorijā. Tomēr pēdējā brīdī šis plāns izjuka. Dala no cenas, ko Ruzvelts Jaltas konferencē bija apsolījis Staļinam „par sadarbošanos", bija solījums atbalstīt krievu prasības pēc „speciālām tiesībām Mandžūrijā". Čangkaišekam par to pastāstīja tikai daudzus mēnešus vēlāk. Viņš arī nebija pārsteigts par krievu rīcību, kad tie pēc iesoļošanas Mandžūrijā atdeva visus japāņiem atņemtos ieročus komūnistiem. Jau agrāk Čangkaišeks bija teicis: „Japāņi ir līdzīgi ādas slimībai, komūnisms ir kā vēzis."

Rita Skujiņa

Svečku sveces

Jau sveces izdegušas,
Ko svētkiem līksmi dedzu.
Vien pēdējo kā bērnu
No vēja pūsmas sedzu.

Te — izdziest sīkā liesma
No kodes pieskāriena.
Un esmu dziļā naktī
Es palikusi viena.

Ķīnas komūnisti gan formas pēc bija pretojušies japāņiem, bet patiesībā viņi visu kara laiku bija taupījuši spēkus, lai vēlāk varētu vērsties pret kara novājināto Čangkaišeku.

Čangkaišeks atteicās paklausīt Maršala un citu amerikāņu ieteikumiem saprasties ar komūnistiem un dibināt koalicijas valdību. Atšķirībā no Eiropas valstu nekomūnistiem, viņš neticēja tam, ka „tagad komūnisti nav vairs tādi paši kā agrāk."

Par iemesliem, kamdēļ Čangkaišeka cīņa pret komūnistiem izrādījusies nesekmīga, ir jau daudz runāts — ir pieminēta korupcija viņa ģenerāļu aprindās, ir pieminēts arī, ka viņa paša ģimene nav atturējusies no korupcijas. Pat Čangkaišeka pretinieki atzīst, ka viņš nav „kara kungs" parastajā nozīmē, bet principu cilvēks. Taču arī viņa draugi atzīst, ka Čangkaišekam ne vienmēr bijuši skaidri principi par ko viņš cīnījies, tāpat kā visai Ķīnai nav vēl skaidribas lielajā pārvērtībā starp austrumu un rietumu civilizāciju.

T

Pēteris Ērmanis

BLOKS AR PULKSTENI TORNĪ

Čalojums no cikla Vircburgas impresijas

(1. turpinājums)

Bija jauki cilvēki. Bija viena ģimenes māte (virs un divi dēli), kuras sarmotā galva un lēnigā gudrībā atmirdzošā seja lika nojaust, kāda daile var būt vecām sievietēm. Bija vieninieks ar sirmām matu krēpēm — vecs Rīgas skolotājs un kora vadonis, nodevies makšķerēšanas kaislībai. Bija krievs, vecs zīmēšanas skolotājs un arī gleznotājs, paslimām krūtīm, ar milīgu kundziti bērndārznieci. Viņš uzzīmēja daudzus mūsu portretus, un jaunas meičas nāca, sēdēja un pozēja, svinīgākām sējām nekā pie fotografa. Ar sevišķu mīlestību viņš uzzīmēja arī mani — kā es tur sēdu un lasu no tēlnieka paņemtu Zelmas Lagerlefas sējumu: gulīgā apsēdies, acenes uz deguna, noskrandusi svārki muguŗā, pats sadilis, sašļucis. Apakšā parakstīja: Poet v izgnāņiji (dzejnieks trimdā). Šad tad atnāca ciemā vecs, ļoti liela un spēciga auguma vīrs, baltu bārdu, spieķi rokā, un apjautājās, kā man klājoties. Toreiz viņš bija viens no nometnes komitejas viriem, iesaukts par veco pilskungu, un skatā, stājā un vārdos līkās kā kāds pārlūks vai inspektors. Vārds viņam Liepa, bet īstāk piemērots būtu Ozols, jo augumā viņš varenākais visā nometnē. Atnāca dāma ar gluži balti ziedošu galvu, draudzes dāmu komitejas priekšniece, dāma ar savā laikā strauju sabiedrisku pagātni, valdoniga un izdariga, lietišķus vārdus kā ar cirvi noskaldīdama. Viņa vēlējās zināt, kā man esot ar drēbēm. Ar tām nu es tiešām lepoties nevarēju.

Mūsu istabā, rudenim virzoties ziemai pretī, kļuva saltāka dzīvošana. Vai nu ar vienu krāsniņu paprāvo telpu sakurinās un sasildīs, turklāt krāsniņa tāda slima, laiž dūmus istabā. Logi lieli, bet stikla rūšu vietā blāvais filmu papīrs kā no cūkas pūšļa. Vienu dienu turpat tuvumā spridzināja kāda pusgrauta nama mūrus, un no nejaukajiem blīkšķiem logu papīrs atlupa vaļā. Saltumam un vējam ieeja briva. Tēlnieks izgāja ārā, pūlējās papīru atkal nostiprināt. Bija tāda puskrēsla un tēlnieka vecākā meitene, redzējusi seju aiz loga, iekliedzās: „Krievs, krievs pie loga!" Jā, krievs tas bija, no kā jābaidās visvairāk, krievs — pašas šausmigākās šausmas. Iedegās elektriba, meitene ieskatījās, ka aiz loga nav nekāds krievs, bet pašas tētis.

Tēlniekam bija darba pilnas rokas, pagaidām gan ne savā mākslā. Viņš citā blokā izbūvēja, izmūrēja sev un ģimenei istabiņu, rīkodamies mūrnieka darbā tikpat veikli kā skulptūrā. Tai istabiņā telpas iznāca pašam, sievai, mazajām, bet sievasmāte dzīvos kopā ar mums. Nu tēlnieks atkal ķērās pie darba, kāda attālāka bloka drazas un mēslu pilnā pagrabā izbūvēdams samērā ātrā laikā īstu mājīgu istabeli trijiem cilvēkiem. Pagaidām vēl salām turpat, un tēlnieka ģimenes vietā mums kaimiņos novietojās jauni ienācēji: vienā personā savienots vēstures kandidāts, kluss, maz pazīstams, bet talantīgs dzejnieks un stenografijas speciālists, kā arī viņa daiļā piemīlīgā kundze aktrise un divi tiešām mīli bērniņi. Mazā Rūtiņa tā vieglītēm pienāca klāt, tik jauki un uzticīgi pieglaudās man, svešiniekam, un skatījās acis. Tēvs atgādināja: „Vai tu labrīt pasaciji?" Ak, viņa jau pati tāds mīļš labrītiņš, ko tur vēl sacīt.

Istaba „tālā bloka" pagrabā gatava, bija jāpārcelas turp, citi pagaidām vēl palika, kaut plašā telpa ar katru dienu kļuva tukšāka. Pārceļšanās dienā no ārā durvīm man gaitenī atkal nāca preti šejienes pirmā vakara sveši pazīstamā apsveicēja. Kluss jautājums: „Jūs šodien pārceļaties?" — „Tā ir, uz desmito bloku." — „Vēlu visu labāko jaunajā dzīves vietā." — Un viņa atkal pazuda durvīs, kas atvērās uz pagraba dzīvokļos vedošām kāpnēm. Viņa bija pateikusi man pāris parastākos vārdus, vārdus, kas varēja likties pat banāli, bet tie man ieskanēja ausīs un sirdī tādā dziļa īstuma vienkāršībā, ka atkal kļuva tik labi. Kur taču es Latvijā esmu saticis šo sievieti? —

Ceturtā bloka pagrabā, grūti atrodamā mājoklī, mita arī slavens dekorāciju gleznotājs, slaids, mazrunīgs, nopietns, bet sirsnīgs vīrs. Varbūt tas zina, kas viņa tāda, jo viņa tur dzīvo? Bet ar gleznotāju tiekoties muļķīga kautrība neļāva man jautāt.

Kā es iedzīvojos savā pagrabā, kā iemīlēju šo pagrabu, tas cits stāsts. Pažēlojāmies ar sievu, ka nu istabā vairs nevar dzirdēt pulksteni sitam, vismaz pa aizvērtu logu nē. Bet ārā izejot skanīgie dunieni joprojām tik skaidri dzirdami. Un melnie rādītāji un cipari baltajā ciparnīcā torni skaidri saskatāmi, un uz ceturtā bloka torni vērsušās daudzas acis. Cēli lepns šis tornis slēpjas starp citu ēku veselajiem un izpostītajiem jumtiem, it kā lielidamies, ka ceturtais bloks daudzējādi ir nometnes īstais centrs.

Sīkmantu bodites vietā iekārtojās dietas virtuve, vēlāk kopā ar bērnu virtuvi. Lielajā istabā, kur mēs mitām, vairs nedzīvoja, negulēja neviens, tā atkal lemta mazākiem, intimākiem sarīkojumiem, kamēr plašākie notika kādrelzējā manēžas ēkā, kur tagad šad tad spēlēja pat teātri. Jā, ceturtās ēkas zālē, kā mūsu bijušo mītni dēvēja, norisa dažādas ievērojamas izdarības. Tā kļuva mūsu nometnes demokratisko vēlēšanu telpa, kur vēlējām gan nometnes pašpārvaldi un padomi, gan trimdas centrālo iestāžu darbiniekus. Pie urnām sēdēja jaukas un laipnas dāmas. Es skatījos: varbūt arī mana divreiz gaiteni satiktā būs viena no viņām? Nē, nebija nekad.

Nāca jauni darbi, jaunas rūpes, radās arī jaunas interesantas pazīšanās — arī ar piemīlīgām, gudrām sievietēm. Un es vairs sevišķi daudz nedomāju par pazistami svešo ceturtajā blokā. 1946. g. jūlija vidū šai blokā bija nometnē mītošo rakstnieku vakars. Vēl gaišā pievakarē devos uz ievērojamo ēku, ap kuŗu mirdzēja vakarigs skaistums: iemītnieku iekoptajās dobēs ziedēja puķes, logu priekšā rindās pacēlās apaļgalvaino dāliju gaišais zaļums. Ceļam pārskrēja ideāli melns kaķis. Laikam šovakar izgāzišos, es smīnēju. Ak, kaķis jauks, lai melns, lai balts. Gaiteni pārdeva biletes vakaram. Un . . . pašlaik galdiņam tuvojās mana sveši pazistamā, kopš pagājušā rudens neredzētā. Smaidot viņa pamāja man ar galvu, mani skāra lielu nelēku acu glāsts, kurā atkal it kā kas sens, seni mīļš, sen zināms. Pakavējos, gribēju redzēt, vai viņa pirks bileti, bet sanāca no āra citi, sastājās ap galdiņu, un man bija jāiet iekšā. Sajūta bija kluvusi vēl labāka, un es kā rotaļādamies lasiju atmiņu gabalu par rakstnieku ģimetnēm, un saņēmu tik daudz vasarigu puķu, cik nebiju saņēmis nekad, ne šini dzīvē un, droši vien, arī ne kādā agrākā eksistencē. Bet no gaiteni redzētās brūnmatainās nebija neviena ziediņa.

Apjautājos slavenajam dekorātoram, vai viņam kaimiņos kādā pagraba istabiņā nemājo tāda un tāda dāma: slaika, bālu seju, lielām pelēkām acīm, brūniem matiem. Gleznotāja nopietnajās acīs paplaiksnījās smīniņš: sak, kas šīm par tādu interesi uznākusi? Tad padomāja: nē, tādu neesot manījis. Dzivojusi gan mazā istabiņā kā aizgaldā maza auguma gaišmataina jaunkundze, dūšīga meiča, dzimtenē beigusi divas augstskolas: dabzinātnu fakultāti universitātē un dziedāšanas klāsi konservātorijā. Bet arī viņa dabūjusi citu, ērtāku istabu.

(Turpmāk beigas)

Es esmu un palikšu pret Franko!

SKAISTAJAI DOŅAI LUIZAI CETURTO REIZI JĀIET CIETUMĀ

„Jā gan, es esmu monarchiste, es esmu propagandējusi un kūdījusi pret Franko un darīšu to arī turpmāk, tiklīdz atkal klūšu brīva!" jaunā un skaistā apsūdzētā dusmās kvēlošiem skatiem šādus pārdrošus vārdus met sejā aiz pārsteiguma mēmajai spāņu kara tiesai. Apsūdzētā ir — doņa Luiza Marija Narvaēza i Masiasa, Pereza de Guzmana el Bueno i Ramirēza de Arejano, Valensijas hercogiene, Kartagas markīze, Kanādas Altas grāfiene un Aliataras baronese.

Tiesneši, pieci virsnieki, ir apjukuši. „Bet jūsu ķengu rakstiem pret mūsu valsts galvu ir noteikti komūnistisks raksturs. Tā jūs atbalstāt mūsu zemes niknākos ienaidniekus," argumentē tiesas priekšsēdis

Tas doņai Luizai ir par daudz. Viņa uzlec kājas un, atmetusi atpakaļ savus blondos matus, kliedz: „Es jums aizliedzu jebkādā veidā salīdzināt mani un manu darbību ar mūsu negantākajiem ienaidniekiem!" Priekšsēdim jātver pēc zvana, lai nodibinātu kārtību. Tad pasludina spriedumu: viens gads cietumā par propagandu pret Franko režīmu, jo doņa pie kāda Franko cietumā miruša monarchistu drauga kapa teikusi dumpīgu runu.

Apsūdzētā par spriedumu nicīgi pasmīn. Deviņus mēnešus viņa jau nosēdējusi izmeklēšanas apcietinājumā, tātad paliek tikai trīs mēneši, un viņa atkal Franko varēs sagādāt jaunus pārsteigumus. Arī Madrides sieviešu cietuma uzraudzes, tikušas no viņas vaļā, būs tikpat priecīgas kā iepriekšējā reizē, kad doņa Luiza „par cietuma kārtības apdraudēšanu" bija priekšlaicīgi jāatbrīvo. Viņa aiz restēm lamāja Franko tāpat, kā to darīja tiesas zālē un brīvībā būdama . . . Nupat piespriestais sods skaistajai hercogienei jau ceturto reizi liek iet cietumā, bet tā droši vien nebūs pēdējā — par to pārliecināta kā tiesa, tā viņa pati.

33 gadus vecā hercogiene ir temperamentīgākā Spānijas troņa pretendenta doņa Huāna partizāne un sagādājusi Franko un viņa režīmam ne mazumu galvas sāpju, gan kūdīdama uz streikiem, izplatīdama skrejlapas, gan demonstrācijās zākādama diktātoru. To arī doņa Luiza var atļauties vairāk nekā kāds cits, jo viņa ir ne tikai viena no izcilākajām spāņu dižciltīgo pārstāvēm, bet sava skaistuma un drosmes dēļ arī spāņu jaunatnes, īpaši studentu, dievināta, pie tam būdama reizē tikpat dedzīga nacionāliste kā monarchiste. Franko, zinādams viņas daudzo draugu un piekūdzēju pulku, tādēļ arī doņai nepiespriež drakoniskus sodus, kā to darītu ar katru citu dumpinieku. Par savu šķirto vīru Kandaletas baronu hercogiene runā ar nicināšanu, jo viņas acīs barons ir glēvulis, kas cīņā par doņu Huanu nav aktīvs.

Doņu Luizu, kas samaksājusi arī vairākus miljonus pesetu naudas soda, pat paši monarchisti uzskata par pārāk temperamentīgu, bet viņa neatzīst mērenību, jo: „Karalis ir tūkstošreiz vairāk vērts nekā visas šīs vajāšanas un apcietināšanas." Un tādēļ tiesneši arī tagad nedrīkst pārāk dziļi skapjos noguldīt doņas Luizas Marijas Narvaēzas sodu aktis.

NZ, T

Ofenbacha vēl arvien nepārspēta

Par spīti ne visai labvēligajiem laika apstākļiem sestdien un svētdien notika visas paredzētās Dienvidvācijas futbola virslīgas sacensības. Pēdējā rinķa ievadījumā tabulas pirmā vietā esošā Offenbach Kickers panāca tikai 1—1 pret 1860 München vienību. Nirnbergieši atkal pievīla savus draugus, paši savās mājās zaudējot VfR. Mannheim 3—1, pēdējā ar šo uzvaru izvirzijusies 2. vietā. Schwaben Augsburg pieveica VfB Stuttgart 3—2, FC. 05 Schweinfurt — Bayern Münnchen 1—0, Stuttgarter Kickers — FSV Frankfurt 3—1, VfB Mülburg — Eintracht Frankfurt 1—0, Waldhof Mannheim — BC. Augsbur 6—3 un 1. FC. Rödelheim — TSG. Ulm 1—0. — Ledushokeja meistarībā labi turējās HC. Augsburg, spēlējot 4—4 ar spēcīgo EV. Füssen vienību. Augsburgiešu sastāvā bija arī Bluķis un Ābele.

Mūsu futbolistu izcelošanas lieta uz ASV pavirzījusies jau tik tālu, ka pirmajiem sportistiem sagādāti darba un dzīvokļu galvojumi viņpus okeana. Tuvāku informāciju varēsim sniegt pēc pāris nedēļām.

Valkas nometnes vieglatlēti A. Līruma vadībā cītīgi apmeklē ziemas treniņus. Par nometnes 1948. g. labāko sportistu atzīts K. Upenieks, bet sieviešu sacensībās V. Bebre.

Straumēnu nometnes YMCAs sportistu saime kļūst arvien mazāka. 190 vīri aizgājuši angļu joslas sardžu vienībās, bet palikušajiem draud ar skrīningiem. Nometnes galda tenisa turnīrā uzvarēja Birznieks. Cakli darbojas nometnes basketbolisti un galda tenisisti.

Uz Kanādu aizcelos Latvijas futbola savienības vairākkārtējais priekšsēdis Nikolajs Bergs, kas trimdas dzīvē Vācijā bija UNRRAs un IRO atbildīgs darbinieks Hanavā. Kanādas konsuls jau parakstījis N. Berga aizcelošanas dokumentus. Uz Austrāliju šajās dienās aizbrauca Fuldas šachists Līdums.

„LATVIJAS" ABONEMENTS,

pasūtinot laikrakstu pa atsevišķiem eksemplāriem (līdz 3 eks. iesk.), maksā DM 3.— mēnesī + DM 0,50 par piesūtīšanu; pasūtinot kolektīvi vairāk par 3 eks. — DM 3.— mēnesī par eksemplāru; pasūtinot uz ārzemēm un maksājot Vācijā DM 3.— mēnesī + DM 1,30 par piesūtīšanu. Sludinājumi maksā DM 0,70 par vienslejīgas nonpareille iespiedrindas aizņemto telpu. Darba meklēšanas sludinājumi par puscenu.

Abonementa pieteikumi, sludinājumi, naudas pārvedumi un korespondence adresējama: „Latvija!" (13b) Günzburg/Do., Bürgermeister-Landmannplatz 7.

Latvija iznāk trīs reizes nedēļā — otrdienās, ceturtdienās un sestdienās.

SLUDINĀJUMI

Latviešu trimdinieki

arī šogad tāpat kā iepriekšējos gados 28. janvārī atcerēsies Draudzīgo aicinājumu, kad dzimtenes skolas pārpildināja grāmatu plūdi. Neskaitāmos referātos tika izcelta grāmatas lielā nozīme. Vēl lielāka nozīme grāmatai ir trimdā. Pāri par 1400 izdevumu izgājuši tautās, lai apmierinātu lielās slāpes pēc garīgās barības. Plašs ir šis latviskō izdevumu klāsts. Labāko pārskatu par trimdinieku grāmatniecību ikvienam sniedz plašais

J. Veldes
LATVIEŠU TRIMDAS IZDEVUMU RĀDĪTĀJS

Tas sniedz sīku pārskatu par latviešu trimdas grāmatniecību no 1945.—1948. g. 20. IX. Pasūtinātāji bez tam saņems statistisku pārskatu arī par grāmatniecību pēc šī rādītāja iznākšanas. Rādītāja cena DM 7,—. To izsūta pret iepriekšēju samaksu.

Bez tam piedāvājam bagātīgā izvēlē latviešu, vācu, krievu un valodu grāmatas, angļu laikrakstus utt. Lūdzu pieprasīt katalogu! (47)

L. RUMAKA grāmatnīca,
(13a) Nürnberg 2, Lager Valka

TAUTISKS VĒSTULU PAPĪRS UN KARTĪTES

iepriecina saņēmēju un rakstītāju. Tautiski tērpi četrkrāš. iespiedumā, sainītis ar aploksn. DM 1,25. Atkalp. 25 proc. atl. Pieprasīt nometņu veikalos un koop. vai tieši

Graf. atelj. „**Agra**": (14a) Stuttgart-S. Neefstr. 10. (46)

Visas trimdā iznākošās grāmatas jūs varat iegādāties

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ,
(13a) Nürnberg 2, A/C Valka

Atkalpārdevējiem parastā atlaide. Atsevišķiem pasūtinātājiem jāpievieno pasta izdevumi. Pieprasiet grāmatu katalogu! (278)

AINU LĪVIŅU,

dzim. 1929. g. 27. oktobrī, no Rīgas, bijusi Memingenā, DP nometnē, kā arī rādus, draugus un paziņas meklē Aleksandrs Stepānovs, C/o Mr. Jones, Wigley Farm, Westbury, Salop, Gr. Britain.

LATVIA
Latvian Newspaper
Published under EUCOM Civil Affairs Division Authorisation Number (USDP 196. Publisher and Editor: Kārlis Rabācs. Printer: „Schwäb. Gmünd" Günzburg/D.. Circulation: 4000. Published three times weekly. Editorial office: Günzburg/Do. Donau-Zimmermann-Str. 2.

Tikai si

ASV nav
LATVIEŠUS

CIK DAUDZ ŽĪ

ASV komisijas konstat
kara beigām iecelojuši sas
niem, tagad spēj uzturēt
tiem, plašā rakstā par DP
Daily Tribune".

DP imigrācijas komisija,
dibināta Vašingtonā jauna ie
tas likuma reālizēšanai, pā
kādos apstākļos tagad d
000 bēgļu un DP, kas ie
ar agrākajiem
tā arī tie, pagaidām
kas ieradušies saskaņā
DP imigrācijas likumu.

Pārbaudes rezultāti rāda, k
tolātaru iedzivošanās un
radīnusi ļoti maz grūtum
darbam snējigo no visie
iecelotājiem tagad
Visi pārējie jau
ņas sevi uzturēt. Ca
sesi mēneši, iekām ie
vēdā iekārtojas pat
un savas ģimenes uztu
organizācijas, k
bēgļu iecelošanu,
puses anstiprinājušas.
pasākumus iecelotā
pie tām, lai lūgtu p
daļa „ir tik pateicīgi
pēc ilgiem ciešanu
atkarības iet pašiem sav
tagad prasa tikai iespēju r
uz savām kājām".

Pārbaudes rezultāti rāda,
nekā 50 proc. no iece
ASV austrumu pi
izkliduši pa visiem p
Vienu laiku gand
bija palikuši austrumu
vēlāk 20 proc. izklid
statiem. No otras
no tiem, kas
uz rietumiem, nav
austrumiem. To uzsk
jumu turpmākajiem i
ka ir izdevīgāk censties
rietumu štatos.

Vairākums no 41.000 iece
tuvējās lielākās pilsētās
nekā 100.000 iedzivotāju
tur atrodami vairāk dra
cieņu, kā arī labākas izgl
darba atrašanas iespējas.
kategorijas, kuŗās iesaistīju
galvenokārt, antver gandrīz visu
jumos darbus. Algu caurm
tūristiem un naturālizācijas
apmēram svārstoties ap 40
nedēļā, pie kam diezgan dau
pelnot vairāk, bet tikai r
manāk. Pēc citu iestāžu zinā
tiem bijis visvieglāk asimil
vidu skolas liecības visumā
lības. Arī augstāko skolu
tiem, kas nākuši no iecelotāj
esot labi panākumi. 18.000
bez vecākiem, kas iecelojuš

Vāciji jāklūst
Marksa un Ļer
zemi

Otrdien Berlinē sākās va
galvenā SED konference, kuŗā
tu biedriem piedalās arī ko
partiju delegācijas no Lielbr
Francijas un nārētām Eirop
tām. Sešu zālē atlauta ieej
rietumvalstu žurnālisti ko
piedalīties. Pirma
runa teica SED priekšsēdis
Grotevols. Viens no runāta
kārt atzinās, ka konferenci
sasaukt, jo SED rindās v
padziļināta tīrišana. Padomju
un iestāžu vārdā konferenc
Tulpanova apsveica SMA pro
militārās vadītājs pulkvedis T
Viņš pasvītroja, ka SED ka
un „palautīes" uz Padomj
pilnu atbalstu. Grotevols
Vācijai jākļūst par M
vienīna ideju zemi.

Konferences priekšvakarā
Tulpa, pēc Padomju Savien
preses, nodibināja politbiro
koordinēšanas un uzraudzīs
darbību".

Stuttgartes raidītājs trešdi
ka Padomju preses aģentūr
Tulpanova pulkveža Tulpān
runas manuskriptu un
to publicēt. Iemesli šādai
tam minēti.

PAZIŅOJUMS

Izsakām visdziļāko pateicību Valkas nometnes ģimnazijas inspektoram Jānim Oša kungam par viņa vērtīgo naudas ziedojumu Fišbachas nometnes ugunsgrēka nelaimē smagi cietušajiem Fišbachas nometnes tautiešiem.

Fišbachas nometnes nacionālā komiteja.

Ja kāds ko zinātu par manu sievu VALIJU DĀRZIŅU, dz. Cdri, vecākiem — Otīliju un Jāni DĀRZIŅIEM, māsu NELDU STRADU, dz. Dārziņu un viņas vīru VALENTĪNU STRADU, lūdzu ziņot O. Dārziņam: (22a) Bruchi, Niederreihn, CMWS Latvian Guard 462. (45)

FOTO APARĀTUS, filmas (arī Minox), papīrus, plates, piedāvā foto V. ZANTS (14) Tübingen, Friedrichstr. 13. (24)